

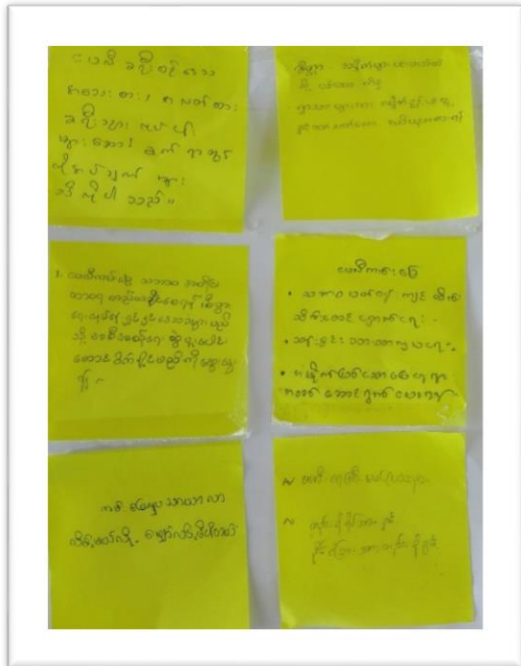
အစည်းအဝေး အစီရင်ခံစာ
“ငပလီဒေသတွင် တာဝန်သိခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့်မြန်မာနိုင်ငံရှိ
အခြားကမ်းခြေဒေသများနှင့်ပတ်သက်၍”
နယ်ပယ်အသီးသီးမှ အကျိုးလိုလားသည့် သက်ဆိုင်သူများပါဝင်သော
အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ

မေလ၊ ၁၁-၁၃ရက်၊ ၂၀၁၆
သံတဲ ကမ်းခြေ ဟိုတယ်၊ ငပလီ

ပါဝင်သူများအတွက် မေးခွန်းများ : သင့် အနေဖြင့် မည်သည်တို့ကို ဆွေးနွေးလိုသနည်း။

- အမှိုက်စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု
- ဒေသခံအဖွဲ့အစည်းများမှ ငပလီ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားလုပ်ငန်းမှ ရရှိသော အကျိုးကျေးဇူးများနှင့် ဆက်နွယ်မှုများမှာ အဘယ်နည်း။
- ခရီးသွားလုပ်ငန်း၏ သက်ရောက်မှုများကြောင့် ဖြစ်နိုင်သော ပြဿနာများကို မည်သူမှ စီမံခန့်ခွဲမည်နည်း။
- အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများမှ ပုံမှန် အမှိုက်သိမ်းဆည်းရန်။
- အကျိုးအပြစ်များကို ဆွေးနွေးလိုပြီး ငပလီ၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ကောင်းစွာ ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် အကျိုးဖြစ်စေမည့် နည်းလမ်းများကို သဘောတူညီလိုပါသည်။
- ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများ အနေဖြင့် ရေရှည်တည်တံ့ရေးနှင့် တာဝန်ယူမှုရှိရေးတို့ကို သဘောပေါက်နားလည် စေရန်။
- အနာဂတ်တွင် စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှုကို မည်သို့ ဖြေရှင်းမည်ကို သိရှိလိုပါသည်။
- ငပလီ ဧရိယာအတွင်း ခရီးသွားလာမှု တစ်ခုစီအတွက် တရားဝင် လိုင်စင်မည်သို့ ပြုလုပ်ရမည်နည်း။
- ရည်ရွယ်တည်တံ့နိုင်မည့် ကမ်းရိုးတန်းဒေသဆိုင်ရာ ဥပဒေအတွက် ဆွေးနွေးမှုကို မျှော်လင့်ထားပါသည်။
- ကဏ္ဍအားလုံးကိုလည်း တန်းတူညီမျှ အလေးထားရန် လိုအပ်သည်။
- ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်း- ငပလီအတွက် ယင်းတို့၏ သဘောထားများနှင့် ဆန္ဒများ။
- မှန်ကန်သော နည်းလမ်းဖြင့် ခရီးသွားလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေး။
- ပညာရေး
- ဒေသတွင်း အလုပ်အကိုင် အခွင့်အရေးများ
- ယေဘုယျအားဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင် စီမံလန်းဆိုင်ပြေစေရန် ထိန်းသိမ်းရေး။
- စွန့်ပစ် ရေဆိုး စီမံခန့်ခွဲမှု
- ဖုန်သတ်မှတ်ရေး
- ငပလီ အကြောင်း သိသင့်သမျှ
- ခရီးသွားလုပ်ငန်းသည် ရေရှည်တည်တံ့နိုင်မည်လော။
- စားသောက်ဆိုင် လိုင်စင်
- အရက်နှင့် ယမကာ လိုင်စင်
- တရားဝင် တံခါးဖွင့် ဝါဒ
- အကြောင်းအရာများ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းအတွက် ဆွေးနွေးမှု
- အကြောင်းအရာများနှင့် စပ်လျဉ်းသော နောက်ဆက်တွဲများ
- ရှင်းလင်းသော ဥပဒေများနှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိရေး
- ပြည့်တန်ဆာ လုပ်ငန်း အစပြုလာမှုကို မည်သို့ ရပ်တန့်ရမည်နည်း
- အမှိုက်/စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု
- ပြန်လည်သုံးစွဲနိုင်သော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ အသုံးပြုနည်း
- ကျိုက်ထောတွင်ရှိသော ပင်လယ်တွင်း အမှိုက်များ
- ရွာသူရွာသားများအား အမှိုက်ပစ်ခြင်းနှင့် ပတ်သတ်၍ ပညာပေးရန်
- သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေး
- သန့်ရှင်းရေး
- အစိုင်အခဲ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ စွန့်ပစ်ရန်အတွက် ဝန်ဆောင်မှုများ/ဧရိယာများ
- ငပလီရှိ ရေကြီးမှု ပြဿနာများ
- တည်းခိုခန်းများတွင် နိုင်ငံခြားသားများ နေထိုင်ရန်အတွက် ခွင့်ပြုမိန့်

- ကမ်းခြေ သန့်ရှင်းမှု ရှိနေစေရန် မည်သို့ပြုလုပ်ရမည်နည်း။
- ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု ပြုလုပ်နိုင်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ရှာဖွေရန်
- ငပလီနှင့် ရေရှည်တည်တံ့နိုင်မည့် ခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သတ်သော ပွင့်လင်းသည့် ဆွေးနွေးမှု ပြုလုပ်ရန်
- ငပလီတွင် လူတိုင်းအတွက် လုံလောက်သော ရေရရှိ ရှိမည်လော။
- ငပလီ ခရီးသွားလုပ်ငန်းကဏ္ဍရှိ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းငယ်များအတွက် စိန်ခေါ်မှုများ/လိုအပ်ချက်များကို သိရှိလိုပါသည်။
- ဒေသတွင်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ထုတ်ကုန်ထုပ်ပိုးမှု စွန့်ပေးပစ္စည်းထွက် ပြိုင်ပွဲများတွင် ပါဝင်လာစေရန် ဆွဲဆောင်ခြင်း
- ငပလီ၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်သည် အနာဂတ်တွင် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်မှု ရှိနေစေရန် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ဒေသခံများအနေဖြင့် မည်သို့အတူ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်မည်နည်း။

မာတိကာ

အစဉ်းအဝေးအကျဉ်းချုပ်	6
နောက်ခံအကြောင်းအရာ	9
အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ အစီရင်ခံစာ	10
ပထမနေ့ : ငပလီကမ်းခြေ နေရာတစ်ခု	10
ကမ်းရိုးတန်းဒေသ ဇန်နဝါရီလအစဉ်နှင့် ခရီးသွားလုပ်ငန်း	11
ငပလီကမ်းခြေအပေါ် ကမ်းရိုးတန်း ခရီးသွားလာရေးနှင့် ဒေသတွင်း သက်ရောက်မှု	13
ငပလီ တည်နေရာအတွက် ခရီးသွားအစီအစဉ် ရေးဆွဲခြင်း	15
လက်ရှိနှင့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲထားသော ခရီးသွားလုပ်ငန်း အခြေခံ အဆောက်အဦး	16
ပထမနေ့မှ ထပ်မံဆောင်ရွက်ရမည့် အဆင့်များ လုပ်ငန်းလျှပ်ရှားမှ အချက်အလက်များနှင့် အကြံပြုမှုများ	17
ဒုတိယနေ့ : သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်၊ မြေယာနှင့် အစီအစဉ်ချမှတ်ရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ	17
Aloguinsan (ဆေဘူး၊ ဖိလစ်ပိုင်)မှ ဖြစ်ရပ် လေ့လာမှု : ရေရှည်တည်တံ့နိုင်မည့် ခရီးသွားလုပ်ငန်းအတွက် ပူးပေါင်း စီမံခန့်ခွဲမှု နမူနာ ပုံစံ	18
ငပလီရှိ ရေရှည်တည်တံ့သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ	19
အုပ်စုဖွဲ့ ဆွေးနွေးမှုများ	20
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	21
သဲထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်း	22
တရားမဝင် ငါးဖမ်းခြင်း	23
မြေယာ ကိစ္စရပ်များ	24
တတိယနေ့ : လူမှုအဖွဲ့အစည်း အကျိုးကျေးဇူးများနှင့် စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်မှုများ	25

လူမှုအဖွဲ့အစည်း အကျိုးကျေးဇူးများ.....25

စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်မှု အခွင့်အလမ်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ.....27

ခရီးသွားလုပ်ငန်းတွင် အဖွဲ့အစည်း ပါဝင်ပတ်သတ်မှုကို အားပေးသော အခြားသော အရင်းအမြစ်များ
.....28

ကောက်ချက်ချမှုနှင့် အကြံပြုချက်များ.....29

အစည်းအဝေးအကျဉ်းချုပ်

Hanns Seidel Foundation (HSF) နှင့် မြန်မာ့စီးပွားရေးကဏ္ဍ တာဝန်ယူမှုရှိရေး အထောက်အကူပြုဌာန (MCRB) တို့ အတူတကွ ပူးပေါင်း၍ ငပလီနှင့် အခြားသော မြန်မာ့ကမ်းခြေဒေသများအတွင်း တာဝန်ယူမှုရှိသော ကမ္ဘာ့လှည့်ခရီးသွားလာရေးလုပ်ငန်း အတွက် နယ်ပယ်အသီးသီးမှ သက်ဆိုင်သူများပါဝင်သည်။ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ ကို ၂၀၁၆ မေလ ၁၁ရက်နေ့မှ ၁၃ရက်နေ့အထိ အသစ်ထပ်မံ ဖွဲ့စည်းထားသော Myanmar Responsible Tourism Institute (MRTI) ၏အတူတကွပါဝင်မှုဖြင့် ကျင်းပခဲ့သည်။ ယင်းတွင် ပါဝင်တက်ရောက်သူ ၉၀ဦး(အမျိုးသား ၆၇% အမျိုးသမီး၂၃%) ရှိပြီး ၃၀%မှာ ငပလီတွင် ခရီးသွားလုပ်ငန်း၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေကြသော ဒေသခံများဖြစ်ကြသည်။ ပါဝင်တက်ရောက်သူများမှာ ဒေသခံနှင့် နိုင်ငံတော်အဆင့် အစိုးရအရာရှိများ နှင့် နိုင်ငံတကာမှ ကမ်းခြေခရီးသွားလုပ်ငန်း ကျွမ်းကျင်သူများနှင့် မြန်မာနိုင်ငံအခြေစိုက် ခရီးသွားလုပ်ငန်းရှင်များ ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။

အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲမှာ ငပလီတွင် တာဝန်ယူမှုရှိသော ကမ်းခြေခရီးသွားလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် စိန်ခေါ်မှုများနှင့် ဦးစားပေးရန် လိုအပ်ချက်များကို ဆွေးနွေးတိုင်ပင် ခဲ့ကြသည်။ယင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ အခြားသော ကမ်းခြေဒေသများအတွက် သင်ခန်းစာများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန်နှင့် နောက်ဆက်တွဲ လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော ကနဦး လုပ်ငန်းစဉ်များကို သတ်မှတ်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်သည်။

အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲကို ရခိုင်ပြည်နယ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာဝန်ကြီး ဦးမင်းအောင် တက်ရောက်ခဲ့ပြီး ငပလီတွင် တာဝန်ယူမှုရှိသော ခရီးသွားလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် တစ်ခုတည်းသော နည်းလမ်းမှာ ဒေသတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ ဝန်ကြီးမှာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများ၊ အထူးသဖြင့် ပလတ်စတစ် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ စီမံခန့်ခွဲရေးကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်သင့်သည်ဟု အလေးထားပြောကြားခဲ့သည်။ သုံးရက်ကြာဆွေးနွေးမှုများမှ အောက်တွင်ဖော်ပြထားသော အချို့သော အဓိက စိန်ခေါ်မှုများနှင့် အရေးပါသော တွေ့ရှိချက်များ ကို ရရှိခဲ့သည်။

အစည်းအဝေးပထမပိုင်းဖြစ်သော“ငပလီနေရာတစ်ခု”တွင် ကမ်းခြေ ခရီးသွားလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာ ကျွမ်းကျင်သူများဖြစ်သော Mike Haynes နှင့် Dr Julia Jeyacheya ၊ နှင့် ဒေသတွင်းအစိုးရကိုယ်စားလှယ်များဖြစ်ကြသော ဦးဝင်းမောင်မောင်နှင့် ဦးထွန်းထွန်းဦး တို့မှ တင်ပြဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့က အစိုးရမှ ဦးဆောင်သည့် ပြီးပြည့်စုံသော တည်နေရာ စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ် ဖွံ့ဖြိုးရေး၏ အရေးပါမှုကို ထောက်ပြခဲ့သည်။ သို့သော် ၎င်းတို့သည် သိပ္ပံပညာရှင်များနှင့် တည်ဆောက်မှုဆိုင်ရာ လက်တွဲသူများအပါအဝင် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများအားလုံး နှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးရန် အရေးပါမှုကို အလေးထားပြောကြားခဲ့သည်။

ပါဝင်သူများသည် ငပလီတွင် ခရီးသွားလုပ်ငန်း အတွက် အဓိကပူပန်စရာမှာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကြောင်းကိစ္စများဖြစ်ပြီး ယင်း၏နောက်တွင် အဖွဲ့အစည်းများအတွက် အကျိုးကျေးဇူးများနှင့် ဒေသတွင်း ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းခြင်း စသည့် အကြောင်းကိစ္စများ ပါဝင်နေသည်ဟု သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။ နိုင်ငံတကာ ခရီးသွားလုပ်ငန်း ကျွမ်းကျင်သူများမှ ငပလီ၏ လက်ရှိအခြေအနေများကို မြို့တစ်မြို့နှင့် ခရီးသွားများအတွက် အပန်းဖြေရာနေရာအဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ အစည်းအဝေး တက်ရောက်သူများမှာ အရေးအကြီးဆုံးခေါင်းစဉ်များကို ရွေးချယ်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းတို့မှာ

- သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပျက်စီးခြင်း
- ဒေသခံများအတွက်အကျိုးကျေးဇူးများနှင့်
- ဒေသခံများပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုအားနည်းခြင်း

ယင်းခေါင်းစဉ်များသည် ဆက်တိုက်ဖြစ်သော ဆွေးနွေးမှုနှစ်ခုတွင် အပြန်အလှန် ထင်ဟပ်နေသည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် မြေယာနှင့် အစီအစဉ်ချမှတ်ရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ တွင် အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ခွဲ၍ ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့မှာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဆွေးနွေးပြီး ကျန်တစ်ဖွဲ့မှာ မြေယာအကြောင်း ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ အဖွဲ့လိုက် ဆွေးနွေးပွဲများ အပြီးတွင် အရေးကြီးသော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် မြေယာဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများကို သတ်မှတ်နိုင်ရန် မဲခွဲဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးလေ့ကျင့်ခန်းအနေဖြင့် အစည်းအဝေးတက်ရောက်သူများမှာအဖွဲ့ဝင်များ ခွဲ၍ပြဿနာများ အတွက်အဓိကအကြောင်းအရင်းများနှင့် ယင်းတို့ကိုဖြေရှင်းနိုင်မည့် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိ သောနည်းလမ်းများကို ဆွေးနွေးတိုင်ပင်အ ကြံဉာဏ်ထုတ်ခဲ့ကြသည်။

ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများ သတ်မှတ်ခဲ့ကြသော အရေးကြီးသည့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ပြဿနာများမှာ အစိုင်အခဲအ မှိုက်စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှု၊ သဲထုတ်ယူခြင်း၊ တရားမဝင်ခါတုအဆိပ်ချွင်းဖမ်းခြင်း၊ နှင့် ရေနွှဲ၊ ရေဆိုး စီမံခန့်ခွဲမှုတို့ဖြစ်ကြသည်။ ယင်းအခြေအနေများမှ တိုးတက်လာစေရန် အကြံပြုမှုများတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်သော စည်းမျဉ်းထုတ်ခြင်း တရားမဝင် လုပ်ဆောင်မှုများဖြစ်သည့် သဲထုတ်ယူခြင်းနှင့် ခါတုအဆိပ်ချွင်းဖမ်းခြင်း စသည်တို့ကို လျော့ချနိုင်ရန် တရားဥပဒေ စိုးမိုးမှု ရှိလာစေရန် ဆောင်ရွက်ရန်တို့ပါဝင်သည်။ အခြားအကြံပြုမှုများမှာ တရားမဝင် လုပ်ဆောင်မှုများမှ ဖြစ်ပေါ်လာသော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ထိခိုက်မှုများကို ဒေသတွင်း ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများမှ အသိအမြင် မြှင့်တက်လာစေရန်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းနှင့်ပုလီတွင် ပိုမိုစနစ်ကျကောင်းမွန်သော ခေတ်မှီသောအမှိုက်စွန့် ပစ်ဖို့မြေများထား ရှိပေးရန် စသည်တို့ပါဝင်သည်။

အစည်းအဝေး တက်ရောက်သူများသည် မြေယာစာရင်းပေးသွင်းခြင်း ကိစ္စရပ်များနှင့် အများပြည်သူပိုင်မြေ အသုံးချမှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပိုမိုရှင်းလင်းစွာ သိရှိလိုကြသည်။ မြေယာအငြင်းပွားမှုဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုကို ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေရန် ဆောင်ရွက်သင့်ပြီး မြေယာစာရင်းပေးသွင်းမှုကို ပွင့်လင်းမြင်သာမှုပိုမိုရှိလာစေရန် ဆောင်ရွက်သင့်သည်။ အစည်းအဝေး တက်ရောက်သူ အချို့သည် တိကျသေချာမှု မရှိသော မြေယာစာရင်းများ အချက်အလက် ပျောက်ဆုံးခြင်း မြေယာလုယူခြင်း အပါအဝင် ကမ်းခြေသို့ အများပြည်သူများ သွားလာခွင့် အစရှိသည့် ကိစ္စရပ် များအတွက် စိုးရိမ်ပူပန်လျက်ရှိသည်။ ထပ်မံ၍ပုလီအတွက် ဒေသတွင်းစီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ် တစ်ခုသည်လိုအပ်နေပြီး ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိစွာဖြင့် ရေးဆွဲထားရန် လိုအပ်ပြီး ယင်းမှ သက်ရောက်မှုရှိနိုင်သော အဖွဲ့အစည်းများဖြင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးထားရန်လိုအပ်သည်။ အစည်းအဝေးတက်ရောက်သူအများစုသည် ကုန်းမြင့်ပိုင်းတွင်ထက် ကမ်းရိုးတန်း ဖရိယာတစ်လျှောက်တွင် ခရီးသွားများအတွက် လုပ်ဆောင်စရာများ ပိုမိုတိုးချဲ့လိုသော စိတ်ကူးရှိကြသည်။

အစည်းအဝေးတတိယပိုင်းဖြစ်သော ဒေသခံများအတွက် အကျိုးကျေးဇူးများနှင့် စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်မှုဆိုင်ရာ အခွင့်အလမ်းများ နှင့် ပတ်သတ်၍ ဆွေးနွေးရာတွင် ရေလုပ်သားများ ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် ပိုင်ရှင်များ အစရှိသော လူမှုအဖွဲ့အစည်းမှ မတူညီသည့် အဖွဲ့အစည်းဝင်များသည် ပုလီတွင် ခရီးသွားလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ၎င်းတို့၏ ပူပန်မှုများ နှင့် ယင်းတို့ကို ဖြေရှင်းနိုင်မည့် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော နည်းလမ်းများကို ပြောကြားခဲ့ကြသည်။

ဆွေးနွေးပွဲသည် ဒေသ သမိုင်းကြောင်းကို ကောင်းစွာ သိရှိသော ဒေသခံခရီးသွားလမ်းညွှန်များ လိုအပ်နေမှု များကဲ့သို့ လိုအပ်ချက်များနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ ကွာဟချက်များကို ထောက်ပြခဲ့သည်။ ယင်းဆွေးနွေးမှု အပိုင်းသည် ဟိုတယ်အသင်း မြန်မာနိုင်ငံစားဖိုဖျားများအသင်း နှင့် မြန်မာဧည့်လမ်းညွှန်အသင်း နှင့် အခြားသောအသင်းအဖွဲ့ များကဲ့သို့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ပညာရှင်များ ပါဝင်သော အဖွဲ့အစည်းများ မှ ဟောပြောသူများနှင့် ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လေ့ကျင့်မှုများနှင့် ရန်ပုံငွေ စိုက်ထားပေးမှု အစရှိသော အခွင့်အရေးများ နှင့် ယင်းတို့၏ လုပ်ဆောင်မှုများကို တင်ပြပေး နိုင်ခဲ့သည်။ ယင်းတွင် စွန့်ဦးတီထွင် လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားအလတ်စားလုပ်ငန်းအစပျိုးမှုများ အတွက် လေ့ကျင့်မှုများကို ထောက်ပြနိုင်ခဲ့သည်။

အလုပ်ရုံဆွေးနွေးမှုတစ်လျှောက်တွင် ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများသည် မြို့နယ်အဆင့်နှင့် ခရိုင်အဆင့်ရှိ ကမ်းရိုးတန်းဒေသရှိ ဒေသခံအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှု နှင့် ဒေသခံပြည်သူများကို အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့် နှစ်ဖက်အကျိုးပြု ဖြေရှင်းမှုများ ပိုမိုလိုအပ်ကြောင်းကို အလေးထား ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရ ကိုယ်စားလှယ်များမှ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဒေသခံများအတွက် အကျိုးစီးပွား ဖြစ်စေမည့် တာဝန်ယူမှုရှိပြီး ကဏ္ဍစုံစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ယင်းတို့၏ အမျိုးသားကတိကဝတ်ကို ထပ်လောင်းဖော်ဆောင် သွားမည်ဟု ပြောဆိုခဲ့သည်။

ယင်းဆွေးနွေးမှု အပိုင်းအပြီးတွင် ငပလီ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အတွက် အစီအစဉ်များ ချမှတ်ရာတွင် အကျိုးပြုရန်ရည်ရွယ်ထားသော လုပ်ဆောင်ချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ပါဝင်သည်။

ရွေးချယ်ထားသော တင်ပြချက်များမှာ ဤအစီရင်ခံစာတွင်ပါဝင်သည်။ တင်ပြမှုအားလုံးကို MCRB ၏ အင်တာနက်စာမျက်နှာတွင် ရယူနိုင်သည်။ <http://www.myanmar-responsiblebusiness.org/news/environment-top-concern-for-sustainable-tourism-in-ngapali.html>

နောက်ခံအကြောင်းအရာ

မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရသည် ၂၀၁၃ခုနှစ်ခရီးသွားလုပ်ငန်းအဆင့်မြှင့်တင်ရေးစီမံကိန်း ၊ တာဝန်ယူမှုရှိသော ခရီးသွားလုပ်ငန်း မူဝါဒ(၂၀၁၂) နှင့် ခရီးသွားလုပ်ငန်းတွင် အဖွဲ့အစည်းများ ပါဝင်ပတ်သတ်မှု မူဝါဒ(၂၀၁၃) တို့ကို ထပ်ဟပ်၍ တာဝန်ယူမှုရှိသော ခရီးသွားလုပ်ငန်းကို မြှင့်တင်ပေးနိုင်ရန် ကတိကဝတ် ပြုခဲ့သည်။ ၂၀၁၃ခုနှစ်တွင် ငွေလွှဲ အမျိုးသား အဆင့်မြှင့် စီမံကိန်းကို ပိုမိုကောင်းမွန် စေရန်အတွက် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီ ၂၀၁၅တွင် MCRB သည် ပုဂံ၊ မန္တလေး၊ ငွေဆောင် နှင့် ချောင်းသာ၊ ကျိုက်ထီးရိုးနှင့် မော်လမြိုင် နှင့် ရန်ကုန် ကဲ့သို့သော ခရီးသွား လုပ်ငန်း ဆိုင်ရာ တည်နေရာများတွင် ပြုလုပ်ခဲ့သော ကွင်းဆင်းသုတေသန ပြုမှုများကို အခြေခံပြီး [မြန်မာ့ခရီးသွားလုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ သက်ရောက်မှုများအားလေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း အစီရင်ခံစာ\(SWIA\)](#) ကိုထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ယင်းအစီရင်ခံစာတွင် အခွင့်အရေးဆိုင်ရာအခြေခံသော အမြင်ဖြင့် ခရီးသွားလုပ်ငန်း အလျင်အမြန် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၏ စိန်ခေါ်မှုများကို အသားပေး ဖော်ပြထားသည်။ ယင်းသည် မြေယာအလုပ် အဖွဲ့အစည်းများ ပါဝင် ပတ်သတ်မှု ကလေးသူငယ်များနှင့် အခြားသော ထိခိုက်လွယ်သော လူ့အဖွဲ့အစည်းများ အပေါ် သက်ရောက်မှုများ စသည်တို့နှင့် ဆက်နွှယ်နေသည်။ SWIA သည် [အင်တာနက်ပေါ်တွင်ရရှိနိုင်ပြီး](#) များစွာသောလုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်သော အဖွဲ့အစည်းများအား အကြံဉာဏ်များ ပေးနိုင်သည်။

၂၀၁၅ ဒီဇင်ဘာလ ၁ရက်နေ့နှင့် ၂ရက်နေ့တို့တွင် Hanns Seidel Foundation (HSF) နှင့် MCRB တို့သည် [ရပ်ရွာလူထုပါဝင်သည့်ခရီးသွားလုပ်ငန်း အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ\(CIT\)](#) ကို နေပြည်တော်တွင် ပူးပေါင်းကျင်းပခဲ့သည်။ အစည်းအဝေးတက်ရောက်သူများသည် မတူညီသော ကွဲပြားသည့် နောက်ခံဘဝများမှ လာရောက်ကြခြင်းဖြစ်ပြီး အစိုးရ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍ၊ လူမှုအဖွဲ့အစည်းနှင့် ဒေသခံ အဖွဲ့အစည်းများကို အသီးသီး ကိုယ်စားပြုကြသည်။ ယင်းတို့သည် မြန်မာနိုင်ငံ ဒေသအသီးသီးနှင့် အခြားသောနိုင်ငံများရှိ အဖွဲ့အစည်း အခြေပြု ခရီးသွားလုပ်ငန်း စီမံကိန်းများနှင့် ပတ်သောသော အတွေ့အကြုံများကို ဝေမျှခဲ့သည်။

ယင်းလေ့လာမှုများနှင့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများအပြင် ဆွေးနွေးသူများ၏ ပုဒ်မများနှင့် စိတ်ပါဝင်စားမှုများသည်လည်း ၂၀၁၆ မေလတွင် ငွေလွှဲပြုလုပ်ခဲ့သော အလုပ်ရုံဆွေးနွေးမှု ဖြစ်လာစေရန် တွန်းအားတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သည်။

ဇယား ၁ : အစည်းအဝေး တက်ရောက်သူများ၏ ပုဒ်မများ

လူမှုအဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ	ခရီးသွားလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ	သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ	မြေယာဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ
တာဝန်ယူမှုရှိသော အသေးစားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးရေး	ခရီးသွားသူများ ကင်းရှင်းရေး ဘေးအန္တရာယ်	စွန့်ပစ်ပစ္စည်း/ပလတ်စတစ်	မြေယာ အခြေအနေနှင့် ပတ်သတ်သော အချက်အလက်များ ရယူပိုင်ခွင့်

ခရီးသွား လုပ်ငန်းမှ ဝင်ငွေ ယိုစိမ့်မှု တိုက်ဖျက်ရေး	အစားအသောက် သန့်ရှင်းရေး	ရေသန့်./ရေကြီးမှု	မြေယာမှတ်ပုံတင်ခြင်း တိုးတက်ရေး
အများပြည်သူပိုင် ကမ်းခြေဧရိယာ သွားလာနိုင်ရေး	ဒေသတွင် လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများအား ဟိုတယ်အမျိုးအစား လိုင်စင်များ စစ်ဆေးခြင်း	ဒီရေတောများ	ရန်သတ်မှတ်ခြင်း အတွေ့အကြုံ
စွမ်းရည်ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် လေ့ကျင့်မှုများ	ဒေသခံ တည်းခိုရိပ်သာများ လိုင်စင်ထုတ်ပေးခြင်း		ပိုမိုကောင်းမွန်သော ကမ်းခြေ သတ်မှတ်ချက်/ပုဂ္ဂလိကပိုင် ပြုခြင်း
ကဏ္ဍစုံ ဖွံ့ဖြိုးရေး	နိုင်ငံခြားသား ခရီးသွားများအား ဧည့်ရိပ်သာများတွင် နေထိုင်ခွင့် ပေးခြင်း		မြေယာတန်ဖိုး မြင့်တက်လာခြင်းအတွက် ပူးပေါင်းမှုများ
ဒေသခံအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံသူများ အကြား အငြင်းပွားမှုများ	ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော လမ်းများ ဖောက်လုပ်ရန် မျှော်မှန်းခြင်း		မြေယာအခွင့်အရေး ကာကွယ်မှု
	ကမ်းခြေဧရိယာ အသစ်များ ဖော်ဆောင်ခြင်း		

အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ အစီရင်ခံစာ

ဤအစီရင်ခံစာကို အဓိကခေါင်းစဉ် သုံးခုဖြင့် တည်ဆောက်ထားသည်။

- ငပလီကမ်းခြေ တည်နေရာ
- သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်၊ မြေယာနှင့် အစီအစဉ်ချမှတ်ခြင်းဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများနှင့်
- ဒေသခံများအတွက် အကျိုးကျေးဇူးများ

ပထမနေ့: ငပလီကမ်းခြေ နေရာတစ်ခု

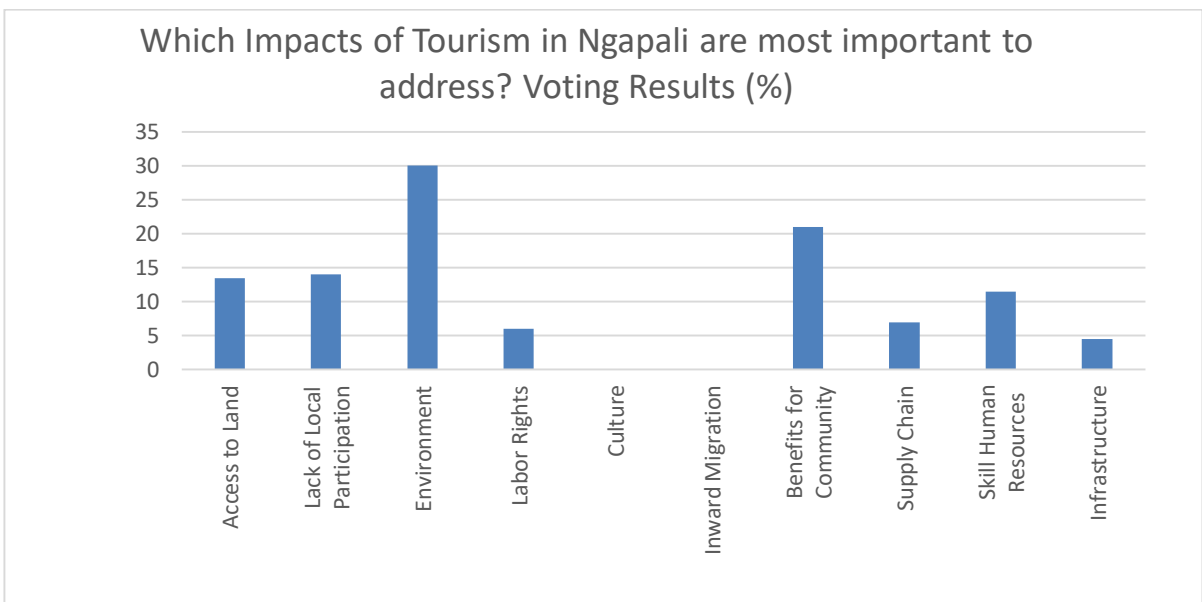
ရခိုင်ပြည်နယ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ကြီး ဦးမင်းအောင်၏ အဖွင့်အမှာစကားတွင်ငပလီဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများသည် အထူးအရေးပြုရမည်ဖြစ်ကြောင်း အလေးထားပြောကြားခဲ့သည်။ Achim Munz(Hanns Seidel Foundation)နှင့် Vicky Bowman(Myanmar Responsible Business)တို့သည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း

တာဝန်ယူမှုရှိသော ခရီးသွားလုပ်ငန်း မူဝါဒနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ ပါဝင်ပတ်သက်နေသော ခရီးသွားလုပ်ငန်းမူဝါဒ၊ နှင့် MCRB၏ ခရီးသွားလုပ်ငန်း ကဏ္ဍစုံ သက်ရောက်မှု လေ့လာချက်တို့ကို မိတ်ဆက်ပေးခဲ့သည်။

တင်ပြဆွေးနွေးမှု လေးခုကို အောက်ပါ ပုဂ္ဂိုလ်များမှ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။:

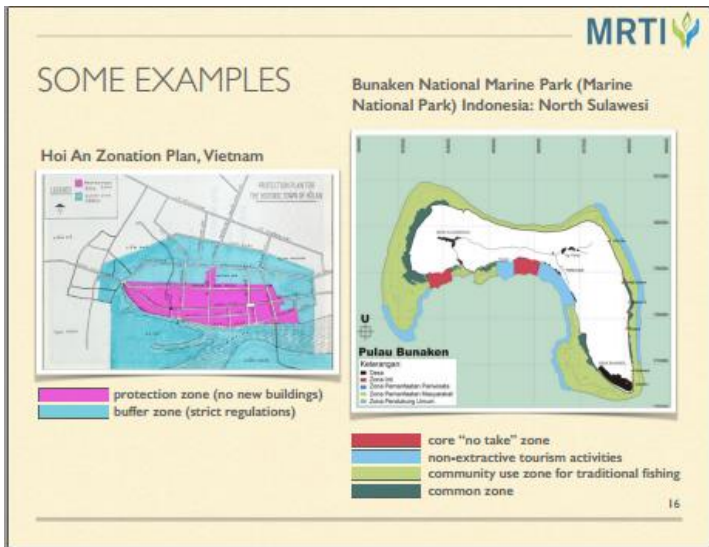
- Mike Haynes (MRTI): "ကမ်းရိုးတန်း ဖန်သတ်မှတ်မှု အစီအစဉ်နှင့် ခရီးသွားလုပ်ငန်း"
- Dr. Julia Jeyacheya (University of Bradford): "ကမ်းရိုးတန်းဒေသ ခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့် ငပလီကမ်းခြေအပေါ် ဒေသတွင်း သက်ရောက်မှု"
- ဦးဝင်းမောင်မောင်(ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွားဌာန၏ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး): "ငပလီဒေသတွင်း ခရီးသွားလုပ်ငန်း စီစဉ်မှု"
- ဦးထွန်းထွန်းဦး(ငပလီ၏ အထွေထွေ စီမံခန့်ခွဲရေး အရာရှိ): "လက်ရှိနှင့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲထားသော ခရီးသွားလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အခြေခံအောက်အခြေ"

အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ တက်ရောက်သူများသည် ခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့် ဆက်သွယ်နေသော ငပလီအပေါ်ရှိ အရေးကြီးသော သက်ရောက်မှုများကို ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။ တက်ရောက်သူ အများစုက ငပလီဒေသ ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အကြောင်းရင်းများကို သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အတွက် ၃၀%၊ အဖွဲ့အစည်းအတွက် အကျိုးကျေးဇူးများအတွက် ၂၁%နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် ဒေသခံများ ပါဝင်မှုမရှိခြင်း အတွက် ၁၄% အသီးသီး သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။ ဤအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် ယင်းအကြောင်းအရာများအတွက် အလေးထား ပြောကြားခဲ့ကြသည်။

ကမ်းရိုးတန်းဒေသ ဖန်သတ်မှတ်မှု အစီအစဉ်နှင့် ခရီးသွားလုပ်ငန်း

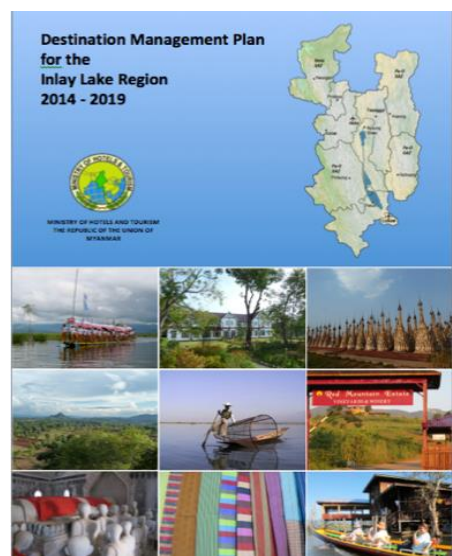
Mike Haynesက "ဖန်သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် တည်နေရာ စီမံခန့်ခွဲမှု"တို့သည် ဒေသခံအဖွဲ့အစည်းများပေါ်သို့ ခရီးသွားလုပ်ငန်း၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်၊ လူမှုဘဝနှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အနှုတ်သဘောသက်ရောက်မှုများကို ရှောင်ရှားနိုင်ရန် အရေးကြီးကြောင်း အသားပေးပြောကြားခဲ့သည်။ ယင်းက မအောင်မြင်ခဲ့သော ထိုင်းနိုင်ငံရှိ ပတ္တရား ကမ်းခြေ၊ ဝီယက်နမ်ရှိ မုအိ နေ ကမ်းခြေတို့၏ ကမ်းရိုးတန်းဒေသ ခရီးသွားလာရေး ဖွံ့ဖြိုးမှုများကို ကိုးကားခဲ့သည်။ ဥပမာအားဖြင့် မုအိ နေကမ်းခြေသည် ယင်း၏ ကမ်းခြေ အစိတ်အပိုင်း အတော်များများကို သဲထုတ်ယူခြင်းကြောင့် ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။

ယင်းက ဖန်သတ်မှတ်ခြင်းကို အောင်မြင်စွာ လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့သော ခရီးသွားလာရေး ဗဟိုပြုနေရာများကို ဥပမာပေးခဲ့သည်။ ယင်းတို့တွင် ဟိုအိ အန်(ဗီယက်နမ်)နှင့် ဘူနကန် အမျိုးသား အဏ္ဏဝါ ပြတိုက်(ဆူလဝေစီ မြောက်ပိုင်း၊ အင်ဒိုနီးရှား)တို့ ပါဝင်သည်။ ဖန်သတ်မှတ်ခြင်း အစီအစဉ် နှစ်ခုလုံးတွင် အကာအကွယ်ဖန် သို့ ဗဟိုဖန် ကဲ့သို့ ဆောက်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းခွင်သစ်များ ခွင့်မပြုတော့သည့် သေချာစွာသတ်မှတ်ထားသော ဧရိယာများပါဝင်သည်။

ဒေသတွင်းစီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ်(DMP)သည် ဒေသတည်နေရာကို စီမံခန့်ခွဲရန် ရည်ရွယ်သည့် ဝေမျှထားသော အဆိုပြုမှုဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုခဲ့သည်။ ယင်းတွင် ပါဝင်လုပ်ဆောင်သူများ၏ တာဝန်များ၊ လုပ်ရပ်များကို သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် အရင်းအမြစ်များ နေရာချခြင်းတို့ပါဝင်သည်။ ယင်းက ကန့်သတ်တန်း ဒေသများအားလုံးသည် အဖွဲ့အစည်းများမှ ဦးဆောင်သော ပြီးပြည့်စုံသည့် DMPများ ရှိနေရန် လိုအပ်ကြောင်း အလေးပေး ပြောကြားခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများကြောင့် ဖြစ်ပွားနိုင်သော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှုများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် လိုအပ်ပြီး အစိုးရ၊ ဒေသခံ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကဲ့သို့သော ပါဝင်လုပ်ဆောင်သူများ အားလုံးပါဝင်သည့် ပြီးပြည့်စုံသည့် အတိုင်ပင်ခံ ဆောင်ရွက်မှုတစ်ခု ပါဝင်ရန် လိုအပ်သည်။

Mikeအနေဖြင့် ခရီးသွားလာရေး

Mike Haynesမှ မြန်မာနိုင်ငံတွင် တစ်ခုတည်းသာ တည်ရှိသော ၂၀၁၄-၂၀၁၉ အင်းလေး ဒေသတွင်းစီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ်DMP¹ကို ရှင်းလင်းပြခဲ့သည်။ ယင်းသည် ငပလီအတွက် ကောင်းမွန်သော ဒေသတွင်း ဥပမာ တစ်ခုဖြစ်သည်။

ပါဝင်သင့်သော အရေးပါသည့် အချက်အလက်များမှာ -

- ရည်မှန်းချက်
- လည်ပတ်သူများ ငွေကြေးသက်သာရေးအတွက် ပန်းတိုင်များနှင့် လုပ်ဆောင်ချက်များ
- လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံသူများအတွက် ဥပဒေဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများ
- မြန်မာနိုင်ငံရှိ အမျိုးသား ခရီးသွားလာရေး အခြေအနေ
- အင်းလေးကန် ဒေသတွင်း ဖော်ပြချက်
- ဒေသတွင်း အရေးပါသော ပိုင်ဆိုင်မှုများနှင့် ခရီးသွားလာရေးဆိုင်ရာ အရင်းအမြစ်တည်ရှိမှုများ
- ဒေသတွင်း အခြေခံ အဆောက်အအုံများ
- ကျန်းမာရေးနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေး အခြေအနေများ
- ဒေသတွင်း လည်ပတ်မှုများနှင့် ခန့်မှန်းချက်များ
- သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ
- ဒေသတွင်း လည်ပတ်မှု စီးပွားရေးအတွက် မဟာဗျူဟာမြောက် လမ်းညွှန်ချက်များ
- အနာဂတ် ဈေးကွက်နှင့် ဈေးကွက်ကြီးထွားမှု
- ကမ်းလှမ်းထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး မဟာဗျူဟာများနှင့် လုပ်ဆောင်ချက်များ
- ဦးစားပေး အကောင်အထည်ဖော်မှု အစီအစဉ်

ငပလီကမ်းခြေအပေါ် ကမ်းရိုးတန်း ခရီးသွားလာရေးနှင့် ဒေသတွင်း သက်ရောက်မှု

Dr. Julia Jeyacheyaမှ ငပလီ ကမ်းခြေ၏ အဖွဲ့အစည်းများမှ ပူးပေါင်းဆောင်ကာ တာဝန်ယူမှုရှိသော အနာဂတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အရေးပါသော အရေးကိစ္စများနှင့် စိန်ခေါ်မှုများကို သတ်မှတ်ပေးခဲ့သည်။ ယင်းတို့တွင် နိုင်ငံတကာ လေကြောင်းလိုင်းများ တိုက်ရိုက် ရောက်ရှိခြင်း မရှိခြင်းနှင့် သဘောတူညီထားသော DMPမရှိခြင်းတို့ပါဝင်သည်။ သူမက ၂၀၁၄ခုနှစ်က Dr. Mark Hamptonနှင့် လက်တွဲပြုလုပ်ခဲ့သော "ငပလီကမ်းခြေအပေါ် ကမ်းရိုးတန်း ခရီးသွားလာရေးနှင့်

¹အင်းလေးကန်အတွက် DMPကို အောက်ပါ လင့်ခ်တွင် ကြည့်ရှုနိုင်သည်။
<http://www.mmiid.org/sites/default/files/Destination%20Management%20Plan%20for%20the%20Inlay%20Lake%20Region%20-%20English%20Language.pdf>

Coastal tourism and local impact at Ngapali Beach: Initial Findings.

Dr Mark Hampton and Dr Julia Jeyacheya, University of Kent, UK.

The scoping visit in November 2014 was fully funded by the University of Kent (Faculty of Social Sciences Research Fund).

ခရီးသွားလုပ်ငန်းကဏ္ဍတွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်နေသူများထံမှ ကျွမ်းကျင်မှုကန်သော အချက်အလက်များ အသုံးပြုပြီး DMP တစ်ခုကို ရန်ပုံငွေထူထောင်၍ အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်ကြောင်း အကြံပြုထားသည်။ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြံ့တွေ့နိုင်သော ကိစ္စရပ်များကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန် DMP ရေးဆွဲရာတွင် ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန်အတွက် အစိုးရဖက် စီမံကိန်းရေးဆွဲသူများ(ဒေသတွင်းနှင့် ဗဟို)တို့အား အရည်အချင်းမြှင့်တင်မှုများအတွက် ရန်ပုံငွေ မြှင့်တင်မှု ပြုလုပ်ပေးရန် လိုအပ်သည်။

- နောက်ထပ် လက်တွေ့ကျသော အကြံပြုမှုမှာ ငပလီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့မှုကို အလေးပေးရန်အတွက် ခရီးသွားလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အကြံပြု ဘုတ်အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းပေးရန် ဖြစ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့သော ဘုတ်အဖွဲ့အစည်းသည် ခရီးသွားလုပ်ငန်းရှင်များ၊ အစိုးရနှင့် ဒေသခံ အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားနိုင်သည်။ ယင်းသည် အစိုးရ ဒေသခံ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ခရီးသွားလုပ်ငန်းရှင်များကြားတွင် ဆက်သွယ်မှုကို ပိုမိုကောင်းမွန်လာနိုင်စေသည်။

Dr. Julia Jeyacheya မှ လက်ရှိဖြစ်ပွားနေသော ပြဿနာများနှင့် ဖြစ်လာနိုင်ချေရှိသော ပြဿနာများသည် ငပလီတစ်နေရာတည်းတွင် ဖြစ်ပွားနေခြင်းမဟုတ်ကြောင်း အသားပေး ပြောကြားခဲ့သည်။ ယင်းပြဿနာများတွင် ရေ၊ လေနှင့် မြေညစ်ညမ်းပျက်စီးခြင်း၊ တောပြုန်းခြင်း၊ လောကီဂုဏ်မရှိသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု၊ သဲတူးခြင်း၊ မိုင်း သို့ အဆိပ်ချ ငါးဖမ်းခြင်း အစရှိသော ထိန်းသိမ်းမှုမရှိသော လုပ်ရန်များပါဝင်နေသည်။ ကောင်းမွန်စွာ အစီအစဉ်ချထားခြင်း မရှိသော (တပြိုင်နက်လူအများအပြားလာသည့်) ခရီးသွားလာရေး တည်နေရာများ အဖြစ် ပတ္တရား(ထိုင်း)နှင့် ဘာလီ(အင်ဒိုနီးရှား)တို့ကို ဥပမာပေးထားသည်။

သို့သော် ငပလီအနေဖြင့် ယင်းကိစ္စရပ်များကို အချိန်မနှောင်းခင် ဖြေရှင်းရန် အချိန်ရှိသေးသည်ဟု Julia မှ ပြောကြားခဲ့သည်။ ငပလီ၏ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် မူဝါဒ သတ်မှတ်သူများသည် ငပလီ၏ အရောင်းသွက်နိုင်သော သင်္ကေတတစ်ခု ဖြစ်သော မပျက်စီးသော ကမ်းရိုးတန်း တည်နေရာကို ထိန်းသိမ်းနိုင်မည့် ရေရှည်တည်တံ့စေနိုင်မှုကို အခြေခံမည့် ချဉ်းကပ်မှုကို ဖန်တီးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ယင်းတွင် အောက်ပါတို့ ပါဝင်ရန် လိုအပ်သည်။

- ဇန်နဝါရီလအတွင်း

ဒေသတွင်း သက်ရောက်မှု"ဟူသော သတ်မှတ်မှုလေ့လာချက်²မှ အတွေးအမြင်များကို ဝေမျှခဲ့သည်။ ယင်းလေ့လာချက်မှ အချို့သော ကနဦး လက်တွေ့အကြံပြုမှုများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။:

- မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကမ်းရိုးတန်းဒေသ ရှည်လျားခြင်းအရ ဒေသအများစုမှာ နိုင်ငံတကာ ခရီးသွားလာရေးအတွက် လုံလောက်အောင် ဖွံ့ဖြိုးမှုမရှိခြင်းကြောင့် ဝန်ကြီးဌာန အနေဖြင့် နိုင်ငံတကာမှ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်ပေးသော လက်တွေ့ဖော်များနှင့် ပူးပေါင်းပြီး ကမ်းရိုးတန်းဒေသ ခရီးသွားလာရေး မဟာဗျူဟာကို ချက်ချင်းရေးဆွဲရန် လိုအပ်သည်။

- ငပလီတွင် တည်ရှိနေပြီဖြစ်သော

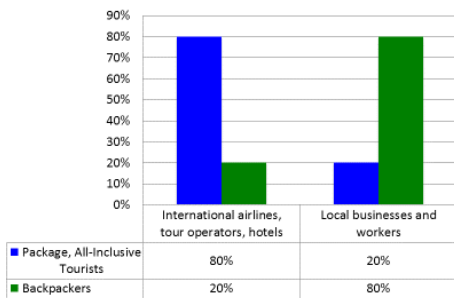
²Dr Mark Hamptonနှင့် လက်တွေ့ ရေးသားထားသော သတ်မှတ်မှု လေ့လာချက်များနှင့် တွေ့ရှိမှုများကို ကြည့်ရှုရန် 'Coastal Tourism and Local Impact at Ngapali Beach: Initial Findings'.

- ဒေသတွင်းစီမံခန့်ခွဲမှု အစီအစဉ်
- သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေး သက်ရောက်မှု လေ့လာချက်
- ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်း အပါအဝင် ခရီးသွားလုပ်ငန်းတွင် ဒေသခံများနှင့်ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းများအား ပါဝင်စေခြင်း

သူမသည် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများအား ငပလီကို လူအများလာရောက်နိုင်သော ခရီးသွားလာနေရာ (တန်ဖိုးနည်း/လူများ) ဥပမာ- ထိုင်းနိုင်ငံရှိ ပတ္တရား သို့ **ဖိမ်ခံ ခရီးသွားလာမှု တည်နေရာ** (တန်ဖိုးများ/လူနည်း) ဥပမာ- Seychelles ကဲ့သို့ ဖြစ်လာနိုင်ချေကို ဆွေးနွေးစေခဲ့သည်။ ယှဉ်တွဲကြည့်လျှင် ယင်း ခရီးသွားလာမှု ပုံစံနှစ်မျိုးကြားရှိ အလည်အလတ်လမ်းစဉ် တစ်ခုလည်း ရှိနိုင်သည်။ ငပလီ၏ ဈေးကွက် ဖြန့်ကျက်မှုသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ အခြားသောကမ်းခြေများ ဖြစ်သည့် ငွေဆောင်နှင့် ချောင်းသာတို့အတွက် နည်းနာတစ်ခု အဖြစ်လည်း ယူဆနိုင်သည်။

Julia မှ ကျောပိုးအိတ်လွယ်ခရီးသွားသူ/မိခင်မရှိသော ခရီးသွားသူ သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းပေါင်းစုံပါဝင်သော/စုဝေးမှုကြီးသော ဈေးကွက်များမှတစ်ဆင့် ခရီးသွား ဧည့်သည်များထံမှ ဒေသတွင်းသို့ ဝင်ငွေ မရောက်ရှိသော "ငွေကြေးယိုစီးမှု" အကြောင်းကိုလည်း ပြောကြားခဲ့သည်။

Money from tourists that does not arrive at a destination.

Money that leaves the destination

Package & All Inclusive Tourists:

- Tourists prefer to eat and drink foreign products.
- 40 – 50% of tourist spending is lost from importing food and drink.
- **EXTENDED SUPPLY CHAIN**

Independents and Backpackers:

- Tourists prefer to eat and drink local products.
- Imported food and drink is minimal.
- **LOCAL SUPPLY CHAIN**

THE AMOUNT OF MONEY LOST DEPENDS ON THE DIVERSITY OF THE COUNTRY'S ECONOMY

ငပလီ တည်နေရာအတွက် ခရီးသွားအစီအစဉ် ရေးဆွဲခြင်း

ဦးစီးမောင်မောင်(လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွားလာရေးဌာန)မှ ငပလီအကြောင့် အကြမ်းဖျဉ်း၊ ယင်း၏ ခရီးသွားလုပ်ငန်း အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် ဟိုတယ် ဝင်ဆံ့မှုများ အကြောင်းပြောကြားခဲ့သည်။ ငပလီသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကမ်းခြေခရီးသွား တည်နေရာ ဂုဏ်အနက်မှ ချခံရသည်။ မဖွံ့ဖြိုးသေးသော အခြေခံအဆောက်အအုံများကြောင့် အခြားကမ်းခြေများနှင့် နှိုင်းဆလျှင် ပျက်စီးမှု မရှိသော တည်နေရာဖြစ်သည်။ အခြားသော မြန်မာနိုင်ငံဒေသများ နည်းတူ ငပလီ၏ ခရီးသွားကာလမှာ ခြောက်လ(နိုဝင်ဘာ-မေ)ကြာမြင့်သည်။ ငပလီ၏ ကမ်းခြေအရည်အသွေးမှာ အခြားကမ်းခြေများထက် သာလွန်သည်။ ဥပမာ- ချောင်းသာ သို့ ငွေဆောင် ငပလီသို့ ၂၀၁၅ခုနှစ်တွင် ခရီးသွား ၅၄၂၁၉ဦး လည်ပတ်ခဲ့ပြီး ၇၀%မှာ နိုင်ငံခြားသားများဖြစ်ကာ ၂၀၁၄ခုနှစ်ထက် ၆%တိုးလာခဲ့သည်။

စဉ်	ဟိုတယ်/တည်းခိုခိုရာအမည်	အခန်း
၁၄	Aureum Palace Hotel	၄၂
၁၅	Ngapali Beach Hotel	၆၆
၁၆	Ngapali Bay Villas & Spa	၃၂
၁၇	Sandoway Resort	၅၉
၁၈	Amata Resort	၈၀
၁၉	Laguna Lodge	၁၀
၂၀	Royal Beach Hotel	၂၄
၂၁	Pleasant View Resort(PVR)	၁၄
၂၂	Diamond Ngapali Hotel	၂၄
၂၃	River Top Lodge	၁၆
၂၄	The Residence by Sandoway	၁၄
၂၅	Thiri Yeik Mon Guest House	၁၃
၂၆	Vicinity Manor Ngapali	၁၅
စုစုပေါင်း		၈၇၈

၁၂	Thande beach Hotel	၇၀
၁၃	Jade Merina Resort	၄၀

၂၀၁၅တွင် ဟိုတယ်ဝင်ဆံ့မှုမှာ ဟိုတယ် ၂၆လုံးရှိ အခန်းပေါင်း ၈၇၈ခန်းနှင့် စားသောက်ဆိုင် ၁၉ဆိုင် ရှိခဲ့သည်။ ၂၀၁၆ခုနှစ်အတွက် နိုင်ငံခြား ခရီးသည်ဝင်ရောက်မှုမှာ ၃၀%ခန့် မြင့်တက်လာပြီး လည်ပတ်သူ ၇၀၀၀၀ခန့် ရှိခဲ့သည်။ ဦးဝင်းမောင်မောင်၏ ပြောစကားအရ နောက်ထပ် အခန်းပေါင်း ၇၆၇ခန်းခန့် လိုအပ်မည် ဖြစ်သည်။

ဦးဝင်းမောင်မောင်မှ လက်ရှိ ဝင်ဆံ့မှုကို တိုးမြှင့်အောင်ဆောင်ရွက်မှုများ နှောင့်နှေးနေခြင်းသည် ဌာနဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်သည့် စားသောက်ဆိုင်၊ ဟိုတယ်၊ တည်းခိုခန်းနှင့် အိပ်ရာနှင့် မနက်စာဝန်ဆောင်မှုများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းသည့် ရှုပ်ထွေးပြီး၊ အချိန်ကုန်ကာ အဆင့်မြှင့်တင်ရန်လိုအပ်နေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ နောက်ထပ် ပြဿနာတစ်ရပ်မှာ နိုင်ငံခြားသားဧည့်သည်များကို တည်းခိုခန်းများတွင် နေထိုင်ခွင့်မပေးသည့် လက်ရှိစည်းမျဉ်းများဖြစ်သည်။

ဦးဝင်းမောင်မောင်က ခရီးသွားလုပ်ငန်းသည် လူမှုအဖွဲ့အစည်းပေါ်သို့ ပိုမိုကောင်မွန်သော လျှပ်စစ်မီးနှင့် အင်တာနက် အခြေခံအဆောက်အအုံများကဲ့သို့ ကောင်းမွန်သော သက်ရောက်မှုများ ယူဆောင်လာခဲ့ပြီးဖြစ်သည်ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ သယ်ယူပို့ဆောင်စားရိတ်များကြောင့် ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်များအတွက် ထုတ်ကုန်များကို ဒေသတွင်းပင် ပြုလုပ်ကြသဖြင့် အလုပ်အကိုင်များလည်း ပေါ်ပေါက်လာသည်။ လက်ရှိ ဟိုတယ် ၂၆လုံးပင်လျှင် အိမ်ထောင်စုများ အားလုံး၏ ၄၂%ကို အလုပ်အကိုင်ပေးထားနိုင်သည်။

ဟိုတယ် ဝင်ဆံ့မှု တိုးမြှင့်ရေးအတွက် ဟိုတယ် အသေးစားများ အသစ်တည်ဆောက်ခြင်းအပါအဝင် တားမြစ်ထားသော သံထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းကြောင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် ဆိုးရွားသည့် သက်ရောက်မှုများရှိသည်။ လက်ရှိ စည်းမျဉ်းဥပဒေများသည် အခန်း ၂၀၀ထက်နည်းသော ဟိုတယ်များကို ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ထိခိုက်မှု လေ့လာချက်များ(EIAs) တောင်းခံခြင်းမရှိပေ။ ဟိုတယ်တည်ဆောက်မှု အတွက်မူ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့် ဥပဒေများရှိသည်။ ဥပမာဆိုရလျှင် ဟိုတယ် တံတိုင်းနှင့် ပင်လယ်ကမ်းစပ်နှင့် မီတာ၅၀ ကွာရမည်ဟူသော သတ်မှတ်ချက်ကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။

သူသည် အစောပိုင်းက မူကြမ်းဆွဲထားသော ငပလီ ပင်မစီမံကိန်းဗျူဟာမှ ဇန်နဝါရီလအထိ တစ်ခုကို ကိုးကားခဲ့သည်။³ ယင်းတွင် ဇန်နဝါရီတွင် အခန်းပေါင်း ၂၆၀၀၊ ဇန်နဝါရီတွင် ပိုမိုမြင့်သော အဆောက်အအုံများနှင့် အခန်းပေါင်း ၂၀၀၀ပိုမိုပါဝင်မည် ဖြစ်သည်။ ဇန်နဝါရီတွင် အထပ်မြင့်အဆောက်အအုံများကို ခွင့်ပြုထားပြီး အခန်းပေါင်း ၅၀၀၀ခန့် ပိုမိုလာမည်ဖြစ်သည်။ ဇန်နဝါရီတွင်မူ အပန်းဖြေအိမ်ရာများနှင့် အဆင့်မြင့် အဆောက်အအုံများပါ ပါဝင်လာမည် ဖြစ်သည်။

လက်ရှိနှင့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲထားသော ခရီးသွားလုပ်ငန်း အခြေခံ အဆောက်အအုံ

³ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွင် ယင်းအစီအစဉ်ကို ဖော်ဆောင်ထားခြင်းမရှိဟု အကြံပြုထားသော်လည်း ယင်း၏ အခြေအနေနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ထားမှုများမှာ ကွဲပြားမှုမရှိသေးပေ။

ငပလီ၏ အထွေထွေ စီမံခန့်ခွဲရေး အရာရှိဖြစ်သူ ဦးထွန်းထွန်းဦးသည် ငပလီမြို့၏ အခြေခံအဆောက်အအုံများနှင့် သန်းခေါင်စာရင်းများ အနှစ်ချုပ်ကို တင်ပြခဲ့သည်။ (နောက်ဆက်တွဲ စာရင်းဇယားများကို ၎င်း၏တင်ပြမှု တွင် ကြည့်ရှုနိုင်သည်။)

ငပလီတွင် ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များအတွက် ရဲတပ်ဖွဲ့ ရှိနေခြင်းနှင့် မီးသတ်ဌာနအား အဆင့်မြှင့်တင်ထားခြင်းကဲ့သို့ ခရီးသွားများအတွက် အခြေအနေများ အဆင့်မြှင့်ထားကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ပင်မလမ်းဆုံများတွင် မီးပွိုင့်များနှင့် စောင့်ကြည့်ရေးကင်မရာများ တပ်ဆင်ထားပြီး ဖြစ်သည်။ လူသွားလူလာများသော လမ်းများတွင် အရှိန်လျော့တုံးငယ်များ ချထားသည်။ ဒေသတွင်း ဆေးရုံတွင် ကုတင် ၂၅၃ တိုးထားရှိပြီးဖြစ်သည်။ ခရီးသွားခြင်း အများဆုံးရာသီများတွင် ဟိုတယ်များနှင့် ပူးပေါင်း၍ ပင်မလမ်းများနှင့် ကမ်းခြေကို တစ်လ နှစ်ကြိမ်သန့်ရှင်းရေး လုပ်ဆောင်နေပြီဖြစ်သည်။ သို့သော် ဒေသခံ အဖွဲ့အစည်းများအား စွန့်ပစ်စွည်း စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ပတ်သတ်သော ပညာပေးမှုများ ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်သည်။

သဲထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းအား တားမြစ်ရန် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ဥပဒေလိုအပ်သည်ဟု ပြောကြားခဲ့ပြီး လက်ရှိပြစ်ဒဏ်ဖြစ်သော ဒဏ်ငွေ သုံးသောင်းကျပ်နှင့် ဖမ်းဆီးမှုမှာ ထိရောက်မှု မရှိကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ပထမနေ့မှ ထပ်မံဆောင်ရွက်ရမည့် အဆင့်များ လုပ်ငန်းလှုပ်ရှားမှု အချက်အလက်များနှင့် အကြံပြုမှုများ

- အင်းလေး ဒေသတွင်းစီမံခန့်ခွဲမှု အစီအစဉ်(DMP)ကို ငပလီ၏ DMPအတွက် ဥပမာယူရန်
- နိုင်ငံတကာမှ ခရီးသွားများကို လိုင်စင်ရှိသော မည်သည့် ဧည့်ရိပ်သာများတွင်မဆို တည်းခိုခွင့်ပေးရန်
- စားသောက်ဆိုင်များ၊ ဟိုတယ်များ၊ ဧည့်ရိပ်သာများနှင့် မနက်စာနှင့် အိပ်ယာဝန်ဆောင်မှုများအတွက် ရိုးရှင်းသော မှတ်ပုံတင် လုပ်ငန်းစဉ်များ ထားရှိပေးရန်
- ဆောက်လုပ်ရေး ဥပဒေများ စိုးမိုးမှုကို တိုးမြှင့်ရန်
- သဲထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းကို ထိရောက်စွာ တားဆီး၍ ဒဏ်ကြေးတိုးမြှင့်ရန်
- စွန့်ပစ်စွည်း စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် ပညာပေးနှင့် အသိအမြင်မြှင့်တင်မှုများ ပြုလုပ်ပေးရန်

ဒုတိယနေ့ : သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်၊ မြေယာနှင့် အစီအစဉ်ချမှတ်ရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ

ဒုတိယနေ့တွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်၊ မြေယာနှင့် အစီအစဉ်ချမှတ်ရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်းသော တင်ပြမှုများနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ တင်ပြမှုများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

- Dr. Jonathan Liljeblad (University of New England): Aloguinsan(ဆေဘူး၊ ဖိလစ်ပိုင်)မှ ဖြစ်ရပ်လေ့လာမှုနှင့် ရေရှည်တည်တံ့နိုင်မည့် ခရီးသွားလုပ်ငန်းအတွက် ပူးပေါင်း စီမံခန့်ခွဲမှု နမူနာ ပုံစံ

- ဦးမောင်မောင်သိန်းဖေ (ကမ်းရိတန်းဒေသ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ) : ငပလီရီ ရေရှည်တည်တံ့သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ
- ဦးသန်းဇော်ဟန် (သံတွဲမြို့နယ် အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေး အရာရှိ) : မြေယာ အသုံးပြုမှု စီမံခန့်ခွဲရေး
- ဒေါက်တာ ငြိမ်းဇနည်နိုင် (Land Core Group): ခရီးသွား လုပ်ငန်းအတွက် ရေရှည်တည်တံ့နိုင်မည့် မြေယာအသုံးပြုမှု

Aloguinsan (ဆေးဘူး၊ ဖိလစ်ပိုင်)မှ ဖြစ်ရပ် လေ့လာမှု : ရေရှည်တည်တံ့နိုင်မည့် ခရီးသွားလုပ်ငန်းအတွက် ပူးပေါင်း စီမံခန့်ခွဲမှု နမူနာ ပုံစံ

Dr. Jonathan Liljeblad (University of New England)သည် ဖိလစ်ပိုင်မှ အထွေအကြံများကို မျှဝေခဲ့သည်။ Aloguinsan (ဆေးဘူး)တွင် ရေရှည်တည်တံ့မှု မရှိနိုင်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကြောင့် ပြဿနာများ အစပြုခဲ့ရသည်။ အဓိက အကြောင်းအရာများမှာ မိုင်းခွဲခြင်းနှင့် ဓါတုအဆိပ်ချ ငါးဖမ်းခြင်း၊ ရေ၊ လေနှင့် မြေဆီလွှာ ညစ်ညမ်းမှု၊ တောပြုန်းခြင်းနှင့် လုံလောက်ခြင်းမရှိသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှုတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။ Aloguinsanမှ အဖြစ်အပျက်တွင် ယင်းပြဿနာများအတွက် ဖြေရှင်းနည်းများကို ရှာဖွေရန် သော့ချက်မှာ အရပ်ဖက်လူမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာမှ အစိုးရနှင့် မသက်ဆိုင်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရနှင့် သိပ္ပံပညာရှင်များ၏ ထိရောက်သော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုပင် ဖြစ်သည်။ ယင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများသည် ခရီးသွားလုပ်ငန်းမှ တစ်ဆင့် ရေရှည်တည်တံ့နိုင်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး ရရှိနိုင်ရန် အဖွဲ့အစည်းများ၏ လှုပ်ရှားမှုများနှင့် တိကျသော လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် အလေးပေးဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။

Consider: Aloguinsan, Cebu, Philippines Ongoing Solutions

- Sustainable development via eco-tourism:
- Recruit & train fishers as snorkelling/diving tour operators
 - Recruit & train housewives as nature/mangrove tour guides
 - Hotels/restaurants use local organic food from fishers & farmers
 - Hotels/restaurants & tour operators provide tourists education re traditional local culture/history
 - Promote local artisans for handicrafts to sell to tourists
 - Partner foreign tour operators w local tour operators & businesses
 - Use reservation system to limit number of tourist visitors per month

- CSO-NGO-government-science partnerships:
- Community CSOs provides capacity support for local/national government (as rangers, field researchers, monitors, local knowledge)
 - NGOs (local and foreign) provide expertise to both community CSOs & local/national government
 - Scientists work with everyone to ensure environmental health
 - CSOs, government, and NGO form Bojo Aloguinsan Ecotourism Association (BAETA)

Jonathan Liljeblad
jonathanliljeblad@gmail.com

Dr. Jonathan Liljebladမှ အောင်မြင်သော ပူးပေါင်း စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လိုအပ်ချက်များကို အကျဉ်းချုံးပြောကြားခဲ့သည်။:

- တူညီသော အမြင်

- အတူတကွ လက်တွဲ လုပ်ဆောင်လိုမှု
- ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများ အားလုံးကြားရှိ လူမှုရေး ရင်းနှီးမှု
- အစိုးရ ထောက်ပံ့မှု
- အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများကြား အာဏာခွဲဝေမှုအပေါ် တူညီစွာ နားလည်မှု
- ကျွမ်းကျင်ဝန်ထမ်းများ=Skilled staff
- တရားဝင်နှင့် ထုံးတမ်းစဉ်လာမဟုတ်သော ဥပဒေ မူဘောင်
- အခွင့်အရေးများ ကာကွယ်ပေးခြင်း

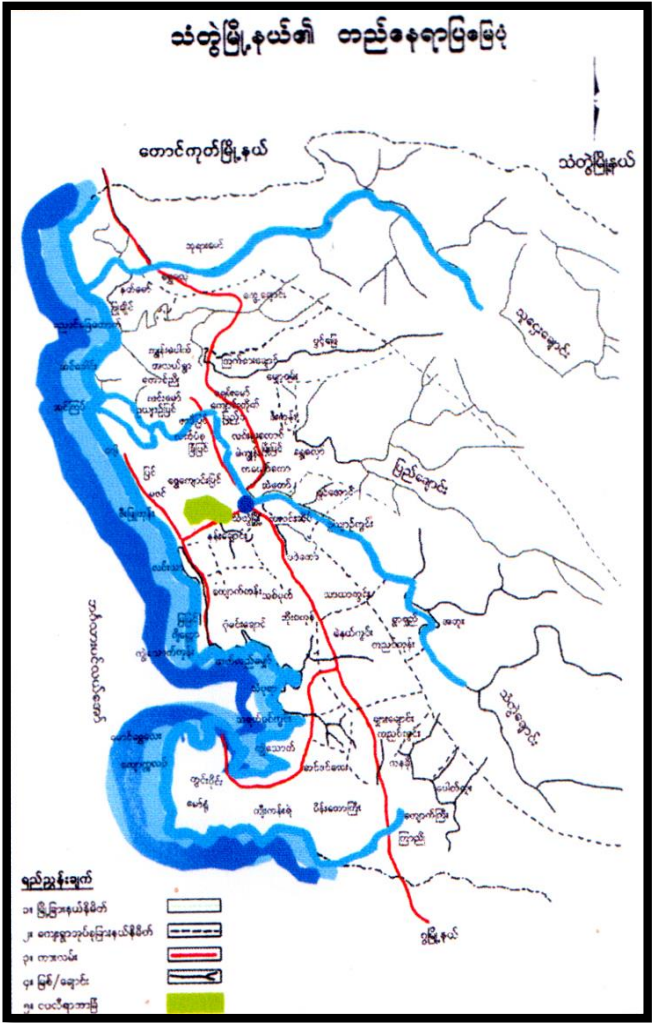
ငပလီရှိ ရေရှည်တည်တံ့သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ

ဦးမောင်မောင်သိန်းဖေ (ကမ်းရိုးတန်းဒေသ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ)မှ ငပလီရှိ ရေရှည်တည်တံ့သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ယေဘုယျအမြင်များကို ပြောကြားခဲ့သည်။ ယင်းတွင် ကောင်းမွန်သော စည်းကြပ်မှု၊ ပြီးပြည့်စုံသော ပြင်ဆင်မှု၊ အရည်အသွေး မြှင့်တင်ခြင်း၊ အခြေခံအဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ဒေသခံ အဖွဲ့အစည်းများအတွက် စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးရေးကို လိုအပ်သည်။

ကမ်းရိုးတန်းဒေသ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ ဒေသတွင်း အလေ့အထများနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအပါအဝင် ထိန်းသိမ်းမှုများကို အလေးထား ပြောကြားခဲ့သည်။ ငပလီနှင့် ယင်း၏ ပတ်ဝန်းကျင်များတွင် လူမှုအဖွဲ့အစည်းကို အခြေခံသော ခရီးသွားလာရေးလုပ်ငန်း ဖြစ်လာနိုင်ချေကို တင်ပြခဲ့သည်။ သူက ငပလီ၏ အကြီးစား အစီအစဉ်ကို ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်များအတွက်သာ အလေးထားနေသည့်အတွက် ဝေဖန်ခဲ့ပြီး ယနေ့အထိ ဒေသခံ အဖွဲ့အစည်းဝင်များမှ ယင်းအခြေအနေကို ပြောင်းလဲပေးနိုင်ရန် ကော်မတီတစ်ခု ဖွဲ့စည်းရန် ပျက်ကွက်နေမှုကို အမှတ်အသားပြု ပြောကြားခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ရပ်ကွက်နှင့် ကျေးရွာအဆင့်ရှိအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်အသင်းများနှင့် အရပ်ဖက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ/အရပ်ဖက် အခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များပါဝင်သည့် မြို့နယ်အဆင့်ရှိ အဖွဲ့အစည်း စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီတစ်ခု အပါအဝင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် အောက်မှ အထက်သို့ အဆင့်ဆင့်သွားသည့် အဖွဲ့အစည်းများအတွက် အတွေးအမြင်များကို အသားပေးပြောကြားခဲ့သည်။ ထို့အပြင် အဖွဲ့အစည်းများကို သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရန်နှင့် အမှိုက်သိမ်းရန်အတွက် တွန်းအားဖြစ်စေမည့် "တစ်နှစ်တာအတွက် အကောင်းဆုံးကျေးရွာ"အတွက် ဆုတစ်ခု ပေးရန် အကြံပြုခဲ့သည်။

ဦးသန်းဇော်ဟန် (သံတွဲမြို့နယ် အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေး အရာရှိ)မှ မြေယာ အသုံးပြုမှု စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် ပတ်သတ်သော သဘောထား အမြင်များကို တင်ပြခဲ့သည်။(စာရင်းအင်းများအတွက် ယင်း၏ တင်ပြမှုကို ကြည့်ရှုပါ) သူက မြို့နယ် ဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီများတွင် မတူညီသော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သူများ ပါဝင်ခြင်း၏ အရေးကြီးမှုကို ထောက်ပြခဲ့သည်။

တိကျစွာ ပြောရလျှင် ယင်းကော်မတီများသည် မြေယာသိမ်းမှုများတွင် ပါဝင်နေခဲ့လျှင် ကိစ္စရပ်ကြီး တစ်ခုဖြစ်သွားနိုင်သည်။ ငပလီရှိ

မြေယာ စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သည် လူမှုအဖွဲ့အစည်းနှင့် လယ်သမား ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် မြေစာရင်းဌာနမှ အရာရှိများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ရပ်ကွက်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် ကော်မတီ၏ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သည်။

ယင်းကော်မတီများသည် စောဒကတက်မှုများနှင့် တရားဝင် အထောက်အထားများ အမြဲတမ်းမရှိနိုင်သည့်အတွက် ဖြေရှင်းရခက်သော မြေယာ အငြင်းပွားမှုများကို ကျွမ်းကျင်စွာ စီစဉ်ရန်အတွက် အရည်အသွေး မြှင့်တင်မှု ဆွေးနွေးပွဲများ တက်ရောက်သင့်သည်။ ယင်း ကော်မတီသည် မြေယာဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို သတင်းပို့ရန်၊ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာ အဆင့်ရှိ မြေယာအသုံးပြုမှုများကို ကြပ်မတ်ရန်နှင့် သဲတူးခြင်းနှင့် စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှုများအပါအဝင် အခြားသော မြေယာနှင့် သက်ဆိုင်သော ကိစ္စရပ်များကို လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်းရှိရမည် ဖြစ်သည်။

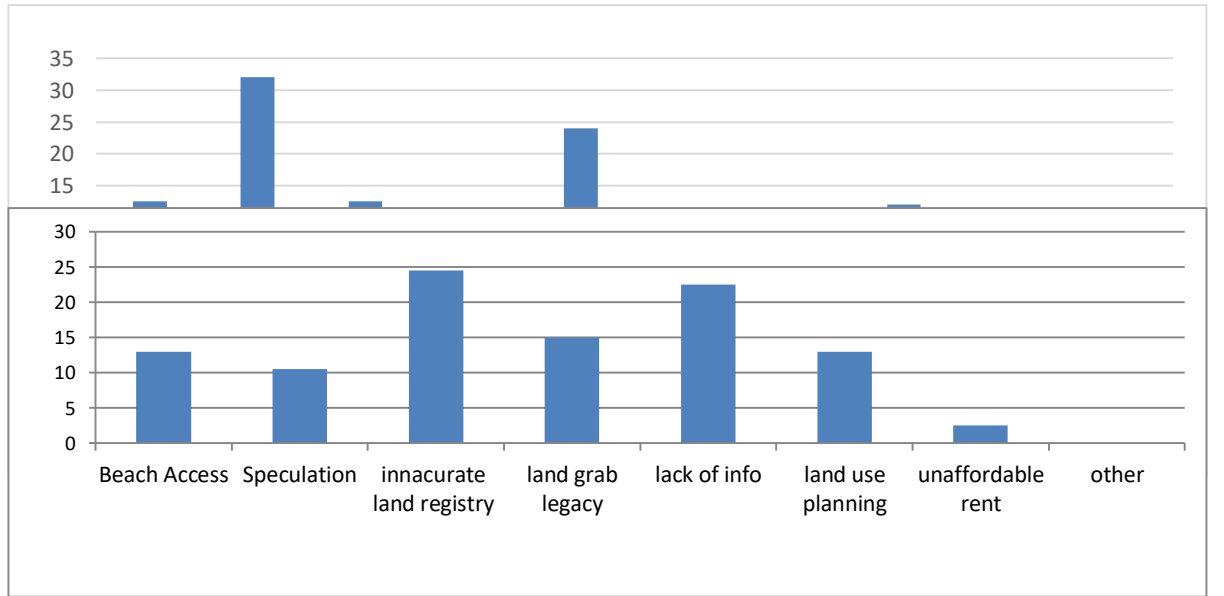
ဒေါက်တာ ငြိမ်းဇနည်နိုင် (Land Core Group) မှ ခရီးသွား လုပ်ငန်းအတွက် ရေရှည်တည်တံ့နိုင်မည့် မြေယာအသုံးပြုမှုအတွက် နိုင်ငံတော် အမြင်ကိုတင်ပြပြီး ဒေသတွင်းနှင့် ခရိုင်တွင်းရှိ မြေယာအသုံးပြုမှု အစီအစဉ် မရှိခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပွားရသည့် ပြဿနာများကို မှတ်ချက်ပြုခဲ့သည်။ ထပ်မံ၍ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ပတ်သတ်သော တိကျသည့် အချက်အလက်များ မရှိသဖြင့် ဖြစ်ပွားရသည့် မြေယာအငြင်းပွားမှုများလည်း ရှိနေသေးသည်။ မြေယာအသုံးပြုမှု အစီအစဉ်ချခြင်းကို ပြည်နယ်/ဗဟို အဆင့်တွင်သာ ပြုလုပ်သဖြင့် အဖွဲ့အစည်းများ ပါဝင်မှုမှာ မရှိသလောက်ပင် ဖြစ်သည်။ ဟိုတယ်ဇုန်သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် အခြား ခရီးသွားလုပ်ငန်း စီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဆက်သွယ်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်ရန်နှင့် အငြင်းပွားမှုနှင့် အလွဲသုံးစားမှုများမှ ရှောင်ရှားနိုင်ရန် ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းများမှ အချက်အလက်ရယူရန် လိုအပ်သည်။ ထပ်မံ၍ ငပလီအတွက် ကမ်းရိုးတန်း ဇုန် စီမံခန့်ခွဲမှု ပါဝင်သော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ထားသည့် တည်နေရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အစီအစဉ်လည်း လိုအပ်သည်။

အုပ်စုဖွဲ့ ဆွေးနွေးမှုများ

တင်ပြမှုများ အပြီးတွင် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ တက်ရောက်သူများမှ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်၊ မြေယာနှင့် အစီအစဉ်ချမှတ်ရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များနှင့် သက်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာများကို သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။

ယင်းတို့သည် ပြန်လည် တင်ပြမှုများ မပြုလုပ်မီ အဖွဲ့များခွဲ၍ စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု၊ သဲတူးခြင်း၊ တရားမဝင် ငါးဖမ်းခြင်းနှင့် မြေယာ ကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများအား ငပလီအား အထက်သို့ သို့မဟုတ် အပြင်သို့ နေရာချလိုသည်ကို မေးမြန်းခဲ့သည်။ ပါဝင်သူများ၏ ၈၀%ခန့်က ခရီးသွားလုပ်ငန်းကို အထပ်မြင့် အဆောက်အဦများထက် ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက် ပိုမို ဖြန့်ကျက်လိုကြသည်။ ဒေသတွင်း စီးပွားရေး စွန့်ပစ်ပစ္စည်းလုပ်ကိုင်သူများ အနေဖြင့် ကမ်းခြေတစ်လျှောက်တွင် အမြင့်ဆုံး ထန်းပင်ထက်ကျော်၍ ဆောက်လုပ်ခွင့်မရှိသည့် အပြင် မြေယာဈေးကြီးသောကြောင့် မြေယာအကွက်သေးများတွင်သာ အထပ်မြင့် အဆောက်အဦများ ဆောက်လုပ်လိုကြသည်။

စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု

ငယ်လီရီ လူဦးရေ ၂၀၀၀၀၀သည် အစိုင်အခဲ စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် လုံးပန်းနေရသည်။ သံတွဲရှိ အမှိုက်သိမ်း စနစ်သည် လုံလောက်မှု မရှိပေ။ အိမ်ခြေဆယ်လုံးကျတွင် ဝါးအမှိုက်ခြင်း တစ်ခြင်းသာရှိသည်။ ထို့အပြင် ငယ်လီတွင် နေ့စဉ် အမှိုက်သိမ်းခြင်း မရှိပေ။ အမှိုက်များကို သံတွဲသို့ ဦးစွာပို့ရပြီး အမြဲတမ်းလည်း လက်ခံခြင်း မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် အမှိုက်အချို့အား ချောင်းငယ်များအတွင်းသို့ စွန့်ပစ်ရသည်။

ထပ်မံ၍ရှိလာသော ပြဿနာမှာ ဖိုမြေ တည်နေရာ ဖြစ်သည်။ လက်ရှိတွင် ယင်းသည် ဆေးရုံ၊ မြို့တွင်းနှင့် နီးကပ်နေသည်။ ဓါတုပစ္စည်း ယိုစိမ့်မှုကဲ့သို့သော အန္တရာယ် ဖြစ်ပွားနိုင်သည်။ သို့သော် မြေယာဈေး မြင့်တက်မှုကြောင့် ဖိုမြေအတွက် မြေကွက်သစ်ရာရန် ခက်ခဲသည်။ အဖွဲ့အနေဖြင့် အကြံပြုချက်အချို့ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။:

အဖွဲ့အစည်း လှုပ်ရှားမှု ငယ်လီရီ ရပ်ကွက် ၅ခုမှ ကိုယ်စားလှယ်များသည် "ငယ်လီ ကမ်းခြေ သာယာလှပရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ"ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ယင်းတို့သည် ရန်ပုံငွေစုဆောင်းပြီး အမှိုက်သိမ်းခြင်းကို အခါအားလျော်စွာ လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ဒေသတွင်း ဟိုတယ်ဝန်ထမ်းများမှ တစ်လနှစ်ကြိမ် ထောက်ပံ့ပေးကြသည်။ လက်ရှိတွင် သံတွဲ မြို့နယ် ဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ၏ စီမံခန့်ခွဲမှုဖြင့် ဟိုတယ်များမှ လှူဒါန်းထားသော ဝန်တင်ကား ၂စီးဖြင့်သာ အမှိုက်များကို ဟိုတယ်များနှင့် ရပ်ကွက်များမှ သိမ်းယူပေးလျက် ရှိသည်။

- ငှက်ကျယ် ယိုစိမ့်မှုမရှိသော အကာအကွယ် အလွှာများပါသည့် ခေတ်မီသော ဖိုမြေ အသစ်တစ်ခု(ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် ကျပ်သိန်း လေးရာ)
- နည်းပညာဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများဖြစ်သည့် ဝန်တင်ကားများနှင့် ဖန်ကြိတ်ခြေစက်များ
- စွန့်ပစ်ပစ္စည်း ပြန်လည်အသုံးပြု စက်ရုံများ
- နည်းပညာ ကျွမ်းကျင်မှု
- ပိုမိုကောင်းမွန်သော လမ်းညွှန်မှု
- ငယ်လီရီ လူ့အဖွဲ့အစည်းများအား စွန့်ပစ်ပစ္စည်း ပြန်လည် အသုံးချခြင်းအတွက် လေ့ကျင့်ပေးခြင်းနှင့် အသိပညာ မြှင့်တင်ခြင်း

- စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု၊ ပြဿနာများအတွက် အစိုးရ စည်းမျဉ်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်အောင် လုပ်ဆောင်ခြင်း

ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော ရန်ပုံငွေကို ဟိုတယ်/တည်းခိုခန်းမှ ဧည့်သည်များကို အမှိုက်သိမ်းခန်းအတွက် ကျသင့်ငွေ ကောက်ခံခြင်းမှ ရရှိသောငွေဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှုတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံနိုင်သည်။

အစိုးရနှင့် အစိုးရနှင့် မသက်ဆိုင်သော အဖွဲ့အစည်းများမှ ဦးဆောင်ပြီး ပါဝင်သူများအား စွန့်ပစ်ပစ္စည်း ပြဿနာများ အကြောင်း သိရှိစေရန်နှင့် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ ပြန်လည် အသုံးချနိုင်ရန်အတွက် လေ့ကျင့်မှု အစီအစဉ်တစ်ခုကို အဆိုပြုခဲ့သည်။ အနာဂတ်တွင် ပလတ်စတစ် စွန့်ပစ်ပစ္စည်း၊ ကတ္တူ၊ စက္ကူ၊ ဘီယာသံဘူးများ၊ အမှိုက်စို၊ အမှိုက်ခြောက် ခွဲခြားမှုသည် ပုံမှန် အမူအကျင့်တစ်ခု ဖြစ်လာနိုင်သည်။ ယင်းသို့ ဖြစ်လာနိုင်လျှင် အသုံးဝင်သော ချိတ်ဆက်မှုများကို ထူထောင်နိုင်သည်။ ဥပမာ ။ စုဆောင်းထားသော အမှိုက်စိုများကို ဟိုတယ်များမှ ဓါတ်မြေဩဇာအဖြစ် အသုံးပြုကာ ငပလီတွင် အော်ဂဲနစ် ထုတ်ကုန်များ ပြုလုပ်နိုင်သည်။

Julia Jeyacheyaမှလည်း စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို အောင်မြင်စွာ စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် ဘာလီ(အင်ဒိုနီးရှား)မှ ရရှိခဲ့သော အတွေ့အမြင်များကို မျှဝေခဲ့သည်။ အနားသတ်ပါသော ခေတ်မီ ဖို့မြေတစ်ခုကို ဘာလီရှိ အငြင်းပွားနေသော ဆူဝန် ဖို့မြေ(Mount Rubbish,အမှိုက်တောင်၊ ငြီးခဲ့သည့် စာမျက်နှာတွင် ရှု)တွင် အမှိုက်အမျိုးအစားခွဲခြားခြင်းနှင့် စွန့်ပစ်ပစ္စည်း အသုံးချ စက်ရုံများနှင့် အတူတကွမိတ်ဆက်ခဲ့ပြီး ယင်းကို အင်ဒိုနီးရှား ဗဟို အစိုးရမှ ငွေကြေးထောက်ပံ့ပေးခဲ့သည်။

သဲထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်း

သဲထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းအား အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ တက်ရောက်သူများမှ ဒုတိယ အရေးကြီးဆုံး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ပြဿနာအဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းသည် ငပလီတွင် ထိခိုက်လွယ်သော ပြဿနာဖြစ်ပြီး ဟိုတယ်များနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းကြား တင်းမာမှု ဖြစ်ပွားစေသော ရင်းမြစ်ဖြစ်သည်။ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းခွင်များတွင် အသုံးပြုရန် သဲများကို တရားမဝင် တူးဖော်ထုတ်ယူနေသော

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများရှိသည်ဟု ဆွေးနွေးသူများမှ ပြောကြားခဲ့သည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းများမှလည်း သဲများကို ဆောက်လုပ်ရေး၊ လူနေအိမ်နှင့် တည်းခိုခန်းတိုးချဲ့ရေးတို့အတွက် ပမာနအနည်းငယ်စီ တူးယူကြသည်။ ခရီးသွားရာသီ မဟုတ်ချိန်တွင် တူးဖော်ထုတ်ယူမှုများပိုမိုဖြစ်ပွားသည်။

သံသောင် ထိန်းသိမ်းခြင်းသည် ရေလုပ်သားများ အတွက်လည်း အရေးပါသည်။ ပိုက်ရှည်များနှင့် ငါးဖမ်းခြင်းကဲ့သို့ အချို့သော ငါးဖမ်းနည်းများသည် သံထူသော မြေရှိသည့် ဧရိယာများတွင်သာ ပြုလုပ်နိုင်သည်။ အကယ်၍ ရေအောက်မြေပြင်သည် ကျောက်တုံး ကျောက်ခဲများဖြင့် ဖုံးနေပါက ပိုက်ငြိသွားနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဆားပါဝင်မှုကြောင့် ကမ်းခြေရှိ သဲများသည် အရည်အသွေးနိမ့်ပြီး ဆောက်လုပ်ရေးအတွက် အသုံးမပြုသင့်ပေ။ ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းမှ လူအချို့သည် သံထုတ်ယူမှု၏ အကျိုးဆက်များနှင့် ရင်းနှီးမှု မရှိပဲ သဲကို ပြန်လည်ဖြစ်တည်နိုင်သော အရင်းအမြစ်ဟု သတ်မှတ်ထားကြသည်။

ပါဝင်သူများမှ သံထုတ်ယူခြင်းအား တားမြစ်ထားသော ဥပဒေမှာ အားနည်းပြီး သတ်မှတ်ထားသော ဒဏ်ကြေးမှာ နည်းလွန်းသည်ဟု သဘောတူကြသည်။ ဥပမာဆိုရလျှင် သံထုတ်ယူခြင်းအတွက် ပေးရသော ဒဏ်ကြေးမှာ သံဝယ်ရခြင်းထက် သက်သာနေသည်။ ပုံမှန်အသုံးပြုသော သံတွဲမှသံတစ်ကျင်း(ခြင်း ၁၀၀)လျှင် ၂၅၀၀၀ကျပ် ကျသင့်သည်။ ကုန်ကျစရိတ်များမှာ တရားမဝင် သဲအတွက် ကားတစ်စီးစာ ဒဏ်ငွေ ၃၀၀၀၀ကျပ်နှင့် တရားဝင်ဝယ်ယူလျှင် ကားတစ်စီးစာ ၈၀၀၀၀ကျပ် ကျသင့်သည်။ ကမ်းခြေများမှ တရားမဝင် သဲသည် ကားတစ်စီးစာလျှင် ၄၀၀၀၀ကျပ်ကြသည်။

အဖွဲ့အနေဖြင့် အကြံပြုချက်အချို့ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

- သံထုတ်ယူခြင်းအား တားမြစ်သည့် ပိုမို ထိရောက်သည့် ဥပဒေ
- သံထုတ်ယူခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပွားနိုင်သည့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ နောက်ဆက်တွဲ အဖြစ်များအား သိရှိမှု မြှင့်တင်ရန်
- သံထုတ်ယူရန် နေရာ/အချိန်/နည်း/ပမာဏပါဝင်သော သဲအသုံးပြုမှု ဗျူဟာ/အစီအစဉ် ချမှတ်ရန် (ဥပမာ-ချောင်းငယ်များမှ)
- သံထုတ်ယူခြင်းမှ ရရှိသော အမြတ်ငွေကို လမ်းဖောက်ရန်အတွက် အသုံးချခြင်း(ငပလီဒေသတွင်း လမ်းများ) သို့ ငပလီတွင် တက္ကသိုလ်တည်ဆောက်ခြင်းအား အပြီးသတ်ပေးရန်

တရားမဝင် ငါးဖမ်းခြင်း

ခါတုပစ္စည်းများနှင့် ဖောက်ခွဲမှုများကြောင့် တရားမဝင် ခါတုအဆိပ်ချ ငါးဖမ်းခြင်း⁴ နှင့် မိုင်းခွဲငါးဖမ်းခြင်းတို့မှ ဖြစ်ပွားစေသော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ထိခိုက်မှုများသည် သိသာထင်ရှားမှု ရှိနေသည်။ ယင်းလုပ်ရပ်များသည် အထူးသဖြင့် သားပေါက်ရာသီတွင် ငါးမျိုးစိတ် အရင်းအမြစ်များ မျိုးသုဉ်းစေခြင်း၊ ရေအရည်အသွေး ကျဆင်းခြင်း၊ သန္တာကျောက်တန်းများကို ထိခိုက်စေခြင်းနှင့် လူ့ကျန်းမာရေးကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေခြင်းတို့ ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ လက်ရှိတွင် ဥပဒေသက်ရောက်မှုမှာ အားနည်းလျက်ရှိသည်။ အဖွဲ့၏ အကြံပြုချက်များတွင် အောက်ပါတို့ ပါဝင်သည်။

- တရားဥပဒေအရ ဖြစ်နိုင်သော နောက်ဆက်တွဲများ၊ ငါးဖမ်းသမားများ၊ ယင်းတို့၏ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် စားသုံးသူများအတွက် ကျန်းမာရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်(ငါးသားပေါက်ခြင်း)တို့အပေါ် သက်ရောက်မှုများကို အသိအမြင် မြှင့်တင်ပေးခြင်း။

⁴ အဆိပ်ချ ငါးဖမ်းခြင်းသည် potassium cyanide ဆေးပြားများကို ရေနှင့် ဖျော်စပ်ပြီး ငါးဖမ်းခြင်း ဖြစ်သည်။ ရေငုပ်သမားများသည် ယင်းပျော်ရည်များကို သန္တာကျောက်တန်းများအတွင်း ပန်းထုတ်ပြီး ငါးများကို မူးဝေစေပြီး ဖမ်းခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းသည် သန္တာ ရုပ်ကြွင်းများမှ ရေညှိများကို ဖယ်ရှား၍ အရောင်ချွတ်သကဲ့သို့ ဖြစ်စေသည်။ ယင်းကို ဂျာနီကာမိုခြင်းနှင့် အရေပြားနှင့် ထိတွေ့ပါက(ရေငုပ်သမားများအနေဖြင့်) အသက်ရှူရန် ခက်ခဲခြင်းများ ဖြစ်စေနိုင်သည်။ သုတေသနပြုလုပ်ရန် အချက်အလက် မလုံလောက်ပေ။ အဆိပ်ချ ငါးဖမ်းခြင်းမှ ဖြစ်ပွားစေသော သက်ရောက်မှုများကို ဤရီတိုဆက်တွင် ကြည့်ရှုနိုင်သည်။ <https://seagrant.uaf.edu/nosb/papers/2011/mat-su-sharks.php>

- ငါးဖမ်းသမားများအား ဝင်ငွေရရှိစေရန် အခြားသော အရင်းအမြစ်များရစေရန် စွမ်းရည် မြှင့်တင်ပေးရန်။
- ငါးလုပ်ငန်း၏ စွမ်းဆောင်မှု လေ့လာချက်အား ငပလီ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် တစ်စိတ်တစ်ဒေသအဖြစ် သတ်မှတ်ရန်။
- ငါးဖမ်းသမားများ၊ အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းနှင့် ယင်းဒေသတွင်း တက်ကြွလှုပ်ရှားနေသော နိုင်ငံတကာ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး အဖွဲ့အစည်းများကြား ပိုမိုကောင်းမွန်သော ဆက်သွယ်ရေး ရရှိရန်။ (ဥပမာ နိုင်ငံတကာ ပန်းနှင့် ပန်းမန်နှင့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန် ထိန်းသိမ်းရေး အဖွဲ့.)
- စီးပွားဖြစ် ငါးဖမ်းခြင်းနှင့် ခရီးသွားများအတွက် ငါးဖမ်းခြင်းကို ခွဲခြားသတ်မှတ်ရန်။
- မျိုးစိတ်သစ်များနှင့် မိတ်ဆက်ပေးရန်။
- ရေချို ငါးမွေးကန်များနှင့် ငါး၊ ပုစွန် သားဖောက်ခြင်းကို အားပေးရန်

မြေယာ ကိစ္စရပ်များ

ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများသည် မြေယာသိမ်းယူခြင်းများနှင့် အငြင်းပွားမှုများမှာ ငပလီ အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဖြစ်ပွားနေကြောင်း မှတ်ချက်ပြုခဲ့သည်။ မြေယာနှင့် သက်ဆိုင်သော အငြင်းပွားမှုများကို ဖြေရှင်းရန် နည်းလမ်းများရှိသော်လည်း အားနည်းချက်အချို့ ရှိနေသည်။:

- တိုင်ကြားစာများ တင်ပြသော်လည်း လူအများမှာ တုံ့ပြန်မှု မရကြပေ။
- ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းကို ဒေသတွင်း အဆင့်တွင် ပြုလုပ်ခြင်း မရှိပေ။
- မြေယာ စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီသည် အငြင်းပွားနေသော ဘက်နှစ်ဘက်အကြား ညှိနှိုင်းမှုတွင်သာ ပါဝင်သည်။
- တစ်ခါတစ်ရံတွင် လျော်ကြေးငွေ ပမာဏမှာ အလွန်နည်းပါသည်။
- လုပ်ငန်းစဉ်များသည် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု မရှိပေ။

မြေယာပြဿနာများတွင် ပါဝင်ပတ်သတ်နေသော် ကော်မတီများစွာရှိသော်လည်း ယင်းတို့တွင် ရှင်းလင်းမှု မရှိသော လုပ်ဆောင်ချက်များသာ ရှိနေသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် လုံလောက်သော တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှု မရှိပေ။

အဓိက ပြဿနာမှာ အများပိုင် ကမ်းခြေအဖြစ် သတ်မှတ်နိုင်သော "အများပိုင် မြေ"ဟူသော မြေယာ သတ်မှတ်ချက် မရှိခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဟိုတယ်အချို့သည် ပေ၂၀ သို့ ယင်းထက်ပိုသော ခြံစည်းရိုးများခတ်၍ လမ်းများနှင့် ကမ်းခြေသို့ သွားရာ လမ်းများကို ပိတ်ဆို့ကြပြီး ယင်းသည် ကမ်းခြေသို့ အခမဲ့ သွားရောက်နိုင်ခွင့်ကို ချိုးဖောက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဟိုတယ်များကမူ ယင်းသို့ စည်းရိုးခတ်ခြင်းသည် မော်တော်ကား အသံများကို လျော့ချရန်သာဖြစ်သည်ဟု ခုခံပြောဆိုကြသည်။

နောက်ထပ် ပြဿနာတစ်ခုမှာ ခရီးသွားလုပ်ငန်းများ တွင်ကျယ်လာခြင်းနှင့် ပွဲစားများ၏ တစ်ဆင့်စကားကြောင့် မြေယာဈေးများ မြင့်တက်လာခြင်း ဖြစ်ပြီး စီးပွားရေးလုပ်ငန်းငယ်များနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းများကို ယင်းတို့၏ ကမ်းခြေရှိ အလုပ်နှင့် ဝေးသော နေရာများတွင် နေထိုင်ရန်အတွက် ဖြစ်လာစေသည်။ ထို့အပြင် ခရီးသွားလုပ်ငန်းထက် အခြားသော အလုပ်အကိုင်အခွင့်အရေးများ နည်းပါးလာခြင်းသည် ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း၏ နယ်ပယ်ကို ကျဉ်းမြောင်းလာစေသည်။

အဖွဲ့၏ အကြံပြုမှုများတွင် အောက်ပါတို့ ပါဝင်သည်။:

- မြေယာ မှတ်ပုံတင်ခြင်းအား ရပ်ကွက်နှင့် ကျေးရွာအဆင့်များတွင် စောင့်ကြပ်ရန်
- တိုင်ကြားမှုများနှင့် မြေယာ အငြင်းပွားမှုများအတွက် ဆောင်ရွက်မှုများကို အဆင့်မြှင့်တင်ရန်
- ပွင့်လင်းမြင်သာမှုနှင့် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု အချက်အလက်များအား အဆင့်မြှင့်တင်ရန်
- ဒေသခံ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညီညွတ်မှုနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများကို အဆင့်မြှင့်တင်ရန်
- မြေယာဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ(မြေယာ အသုံးပြုမှု၊ ငှားရမ်းမှု၊ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မှတ်ပုံတင်ခြင်းတို့အတွက် စည်းမျဉ်း၊ ဥပဒေ သတ်မှတ်ချက်များ)ကို DMPအတွင်း စုပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်

- ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းသို့ အကြီးစား အစီအစဉ် မူကြမ်း၏ အချက်အလက်များ ထုတ်ပြန်ရန်
- ကမ်းခြေသို့ သွားနိုင်သော လမ်းငယ်များ တည်ဆောက်ရန်
- ငပလီနှင့် အခြားသော ခရီးသွားလုပ်ငန်း တည်နေရာများတွင် တပြေးညီ သတ်မှတ်ချက်များရှိရန်
- ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သော အဆင့်(ပြည်နယ်၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်)ကို အဓိကထား၍ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု ရှိစေရန်
- မြေဈေးနှင့် နေရာထိုင်ခင်း ဖောင်းပွမှု ပြဿနာကို ဖြေရှင်းရန်
- အခွန်ရှောင်ခြင်းကို ဖြေရှင်းရန်
- ပြည်တွင်းမှ လေ့လာသူများအတွက် အပန်းဖြေဧရိယာများ အပါအဝင် ပြည်သူပိုင် ဧရိယာများ၏ စီမံခန့်ခွဲမှုကို အဆင့်မြှင့်ရန်
- ငပလီ၏ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေး စားရိတ်ကို ကာမိရန် ဝင်ကြေး သို့ ဟိုတယ်အခန်းခ တိုးကောက်ခြင်း ပြုလုပ်ရန်(ပုဂံကဲ့သို့)
- ငပလီသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ထိခိုက်လွယ်သော နေရာဖြစ်သည်နှင့်အညီ ဟိုတယ်အားလုံးထံမှ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှု လေ့လာချက် တောင်းယူရန်

တတိယနေ့ : လူမှုအဖွဲ့အစည်းအကျိုးကျေးဇူးများနှင့် စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်မှုများ

တတိယနေ့တွင်လူမှုအဖွဲ့အစည်းအကျိုးကျေးဇူးများနှင့် မ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်မှု ရွေ့ခြယ်စရာများအကြောင်း ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ လူမှုအဖွဲ့အစည်း အကျိုးကျေးဇူးများအကြောင်းကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များမှ တင်ပြခဲ့သည်။ :

- ငပလီ ဟိုတယ်လုပ်ငန်းရှင်များ အသင်း
- ရေလုပ်ငန်း ပိုင်ရှင်များ
- ဒေသတွင်း တည်းခိုခန်း ပိုင်ရှင်များ
- စားသောက်ဆိုင် ပိုင်ရှင်များ

စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ခြင်း၊ ရန်ပုံငွေ စုဆောင်းရေးနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာ အထောက်အကူများအကြောင်းကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များမှ တင်ပြခဲ့သည်။ :

- HamsaHub ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အတိုင်ပင်ခံ အဖွဲ့
- မြန်မာနိုင်ငံ ဧည့်ဝတ်ကျောပွန်မှု ကျွမ်းကျင်သူများ အသင်း
- မြန်မာနိုင်ငံ စားဖိုမှူးများ အသင်း
- မြန်မာနိုင်ငံ ဧည့်လမ်းညွှန်များ အသင်း
- မြန်မာနိုင်ငံ တာဝန်ယူမှုရှိသော ခရီးသွားလုပ်ငန်း အဖွဲ့အစည်း
- Hanns Seidel Foundation

လူမှုအဖွဲ့အစည်း အကျိုးကျေးဇူးများ

ရခိုင်ပြည်နယ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာဝန်ကြီး ဦးမင်းအောင်မှ ဆွေးနွေးပွဲကို သူ၏ ပုဂံမှူးများနှင့် လူမှုအဖွဲ့အစည်း အကျိုးကျေးဇူးများ အများဆုံး ရရှိစေနိုင်သည့် အမြင်များဖြင့် စတင်ခဲ့သည်။ ဒေသတွင်း အုပ်ချုပ်သူများ အနေဖြင့် ခရီးသွား လုပ်ငန်း

ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် မူဝါဒတစ်ခုကို ဦးဆောင်နိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းများကို မြင်တွေ့ထားသည်။ သို့သော် အလုပ်အကိုင်ခန့်အပ်ခြင်းဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများကို လူငယ်များအတွက် အဓိကထား ပူပန်နေရသည်။ ထို့အပြင် ကြီးထွားလာသော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ပြဿနာများအတွက် သဲတူးခြင်းနှင့် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများနှင့် စပ်လျဉ်ကာ ပူပန်ရသည်။ သူ့အနေဖြင့် မြေယာ စီမံခန့်ခွဲမှုမှာ အာရုံစိုက်မှု ပိုမိုလိုအပ်ကြောင်း သဘောတူညီခဲ့ပြီး အများပိုင်မြေ အသုံးပြုခြင်းအတွက် ဒေသခံ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပိုမိုတိုင်ပင်ဆွေးနွေးရန် လိုအပ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ဒေသခံ အုပ်ချုပ်သူများကို ကမ်းခြေရှိ မည်သည့်နေရာများသည် စားသောက်ဆိုင်များအတွက် အဆင်ပြေကာ မည်သည့်နေရာများသည် အများပိုင်အဖြစ် သတ်မှတ်သင့်ကြောင်းကို ပြသနိုင်သည့် စီမံခန့်ခွဲမှု အစီအစဉ်တစ်ခု ရေးဆွဲရန် ညွှန်ကြားခဲ့သည်။

ငယ်တယ်လုပ်ငန်းရှင်များ အသင်းမှ ဒေါ်ဥမ္မာခင်မှ ခရီးသွားလုပ်ငန်း တွင်ကျယ်လာမှုကြောင့် ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော အဖွဲ့အစည်း လူမှုအဖွဲ့အစည်း အကျိုးကျေးဇူးများကို ပြောကြားခဲ့သည်။ ပထမဦးစွာ ခရီးသွားလုပ်ငန်းသည် ကျွမ်းကျင် အလုပ်သင်နှင့် ကျွမ်းကျင်မှုမလိုအပ်သော အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးပေးသည်။(ဟိုတယ် ၂၆လုံးတွင် အလုပ်နေရာ ၁၉၀၄ခု) ဟိုတယ် အလုပ်သမားများသည် လုပ်ငန်းခွင်တွင်းတွင် ကျွမ်းကျင်မှု ဖွံ့ဖြိုးလာပြီး ထပ်ပေါင်းသင်တန်းများပါ တက်ရောက်ခွင့် ရရှိကြသည်။ ခရီးသွားလုပ်ငန်းသည်ဒေသတွင်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖြစ်သည့် ယာဉ်အငှားလုပ်ငန်း၊ စားသောက်ဆိုင်များ၊ အစားအစာ ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် လက်မှုပစ္စည်းများကဲ့သို့သော ဝန်ဆောင်မှု လိုအပ်ချက်ကို မြှင့်တင်ပေးသည်။

ငယ်တယ် ဟိုတယ်များသည် တစ်သီးပုဂ္ဂလဖြစ်စေ စုပေါင်း၍ဖြစ်စေ လူမှုအဖွဲ့အစည်းအတွက် အခမဲ့ ဆေးပေးခန်း၊ ရွှေ့လျား ဆေးဝန်ထမ်း၊ အမှိုက်သိမ်းကား၊ ရေသန့်နှင့် အခမဲ့ အင်္ဂလိပ်စာ သင်တန်းကဲ့သို့သော အကျိုးပြုမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့သည် ဟိုတယ်များနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို အကျိုးပြုစေမည့် ဒေသတွင်း လျှပ်စစ်မီးကြိုးများ ပြုပြင်ရေးကို အစိုးရနှင့် လက်တွဲဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

"ငယ်တယ် ခရီးသွားဒေသ"ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဟိုတယ်များသည် နိုင်ငံရပ်ခြား ကုန်စည်ပြွဲများတွင် ပါဝင်ကြသည်။ ထပ်လောင်း၍ ယင်းတို့သည် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း သတ်မှတ်ချက်များကို လိုက်နာကာ ရိုးရာ ဗိသုကာပညာရပ်နှင့် အညီ အိမ်ရာသစ်များ တည်ဆောက်ကြပြီး အိမ်ရာနှင့် မနက်စာ ဝန်ဆောင်မှုများကို မိတ်ဆက်ခဲ့သည်။ ယင်းတို့သည် အစိုးရနှင့် အခြားသော ပူးပေါင်းပါဝင်သူများနှင့် လက်တွဲဆောင်ရွက်လိုကြသည်။ ဥပမာ - ဆူညံသံ လျော့ချရန်

ဒေသခံ ငါးဖမ်းသူများအား ကိုယ်စားပြုသူ တစ်ဦးမှ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းနှင့် ဟိုတယ်/ခရီးသွား လုပ်ငန်းများ အကြားမှ ငါးဖမ်းရာသီများတွင် ဖြစ်ပွားသော ပြဿနာများကို အသားပေးပြောကြားခဲ့သည်။ ငါးခြောက်လှန်းချိန်နှင့် ခရီးသွားရာသီတို့သည် တိုက်ဆိုင်နေပြီး ငါးဖမ်းသမားများ အနေဖြင့် ငါးခြောက်လှန်းရန် ၁၅ကေကျယ်သော မြေကို ကမ်းခြေမှလွဲ၍ အခြားတွင် ရှာမရပေ။ ထို့အပြင် ကမ်းခြေ၌ လှေအစင်း ၃၀၀အတွက် နေရာလည်း လိုအပ်သည်။ လုံသာ ကျေးရွာသည် ငါးခြောက်လှန်းခြင်း တစ်ခုတည်းအတွက် ပြန်လည်အားပြည့်နိုင်သည်။ ငါးဖမ်းသမားများကိုလည်း အဆိပ်ချ ငါးဖမ်းခြင်း၏ ဆိုးကျိုးများအကြောင်း ပညာပေးရန်လိုအပ်သည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင်ပင် အစိုးရမှ ဓါတုပစ္စည်းများ အသုံးပြုမှုကို စောင့်ကြပ်သော သတ်မှတ်ချက်များကို အဆင့်မြှင့်တင်ရန် လိုအပ်သည်။

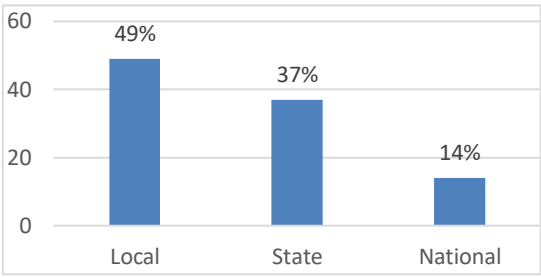
ဒေသခံ တည်းခိုခန်း ပိုင်ရှင်တစ်ဦးမှ လက်ရှိတွင် တည်းခိုခန်း အနည်းငယ်သာ ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ယင်းတို့သည် မြန်မာနိုင်ငံသား ဧည့်သည်များသာ လက်ခံနိုင်ပြီး နိုင်ငံခြားသား ဧည့်လက်ခံရန် လိုင်စင်မှာ ဈေးကြီးသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ လိုင်စင်တစ်ခု ရရှိရန် ခန့်မှန်းကုန်ကျစားရိတ်မှာ သိန်း၁၀၀ခန့်ရှိသည်။ သို့သော် နေရာနှင့်လိုက်၍ ဈေးနှုန်းမတူပေ။ ဒေသခံ တည်းခိုခန်း ပိုင်ရှင်များသည် နိုင်ငံတကာ ခရီးသွားများအား လိုင်စင်လျှောက်ထားသည့် နေရာထိုင်ခင်း ပေးလိုသည်။ ယင်းတို့က လိုင်စင်လျှောက်ထားရန်အတွက် တစ်နေရာတည်းတွင် ပြီးစီးနိုင်သည့် ဝန်ဆောင်မှုတစ်ခု ထူထောင်ရန် အကြံပြုကြသည်။ ဆူညံမှု၊ ယာဉ်ရပ်နားရန်နေရာ၊ သန့်ရှင်းရေးတို့နှင့် ပတ်သတ်သော သင်တန်းပေးမှုများကိုလည်း ရယူလိုကြသည်။

ဒေသခံ စားသောက်ဆိုင်ပိုင်ရှင်တစ်ဦးမှ ကမ်းခြေတွင် ရှိသော အခွန်အခမပေးသည့် တရားမဝင် စားသောက်ဆိုင်တန်းများနှင့် မျှတမှုမရှိစွာ ပြိုင်ဆိုင်နေခြင်းကို စိုးရိမ်နေကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ စားသောက်ဆိုင်ပိုင်ရှင်များအတွက် ကြီးမားသော စိန်ခေါ်မှုများမှာ ရေရရှိရေး၊ လျှပ်စစ်မီးနှင့် အမှိုက်သိမ်းခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။ သေချာခြင်း မရှိသော်လည်း နိုင်ငံအဆင့်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံ

စားသောက်ဆိုင်များ အသင်းကို ဖွဲ့စည်းရန်နှင့် ပူးပေါင်းပါဝင်ရန် စိတ်ဝင်စားသော ဒေသတွင်း စားသောက်ဆိုင် ၂၈ဆိုင်ရှိသည်။ ယင်းတို့သည် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သတ်ပြီး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကာ အဖွဲ့အစည်းအား အကျိုးပြုလိုသည်။

ဆွေးနွေးမှုများ အပြီးတွင် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ တက်ရောက်သူများမှ ငပလီရှိ နေရာထိုင်ခင်းနှင့် လိုင်စင်သတ်မှတ်ခြင်းတို့နှင့် ပတ်သတ်သော ကိစ္စရပ်များကို မဲခွဲခဲ့ကြသည်။

- တက်ရောက်သူများ၏ လေးပုံ သုံးပုံ(၇၆%)သည် ငပလီတွင် အိပ်ယာနှင့် မနက်စာ ဝန်ဆောင်မှု ဖွံ့ဖြိုးရေးကို ထောက်ခံသည်။
- တက်ရောက်သူ အများစု(၇၁%)သည် နိုင်ငံခြားမှ လည်ပတ်သူများအား နေရာထိုင်ခင်း ရွေးချယ်ရာတွင် ကန့်သတ်မှုများ မရှိသင့်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွား ဝန်ကြီးဌာနမှ လိုင်စင်ရှိသော ဟိုတယ်များနှင့် မြို့နယ်လိုင်စင်ရ တည်းခိုခန်းများ ဖြစ်သည်။
- တူညီသော အရေအတွက် ဖြစ်သည့်(၇၂%)မှ တူညီသော အစိုးရအဆင့်မှ နေရာထိုင်ခင်းအားလုံးကို လိုင်စင်ချပေးရန် လိုလားကြသည်။ ဒေသတွင်းအစိုးရ(၄၉%)သို့ ပြည်နယ်အစိုးရ (၃၇%)

စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်မှု အခွင့်အလမ်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ

ဟောပြောသူများမှ ငပလီရှိ ခရီးသွား လုပ်ငန်းကဏ္ဍနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ထူထောင်ရန် စောင့်မျှော်နေသော ဒေသခံ လူ့အဖွဲ့အစည်းဝင်များအား အထောက်အကူပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းများကို တင်ပြခဲ့သည်။

HamsaHub

- UKAidမှ အထောက်အပံ့ပေးထားသော ခရီးသွားလုပ်ငန်း ထုတ်ကုန်နှင့် ကုန်စည် စွန့်ဦးတီထွင်မှု ပြိုင်ပွဲနှင့် စီးပွားရေး စွန့်ဦးတီထွင်မှု အလုပ်ရုံ(BIF)တို့မှ ပေးအပ်သော ရန်ပုံငွေနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်မှု အခွင့်အရေးများ။
- <http://www.bifprogramme.org/projects/tourism-product-package-innovation-competition>

မြန်မာနိုင်ငံ ဧည့်ဝတ်ကျောပွန်မှု ကျွမ်းကျင်သူများ အသင်း

- ခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့် ဧည့်ဝတ်ကျောပွန်မှု သင်တန်းများ
- အခန်းထိန်းသိမ်းမှု သင်တန်းများ
- စီးပွားရေး အဆင့်မြှင့်တင်မှုအတွက် သင်တန်းများ(အသေးစားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေး)
- ပုဂံနှင့် အင်းလေးတွင် စီးပွားရေး စွမ်းဆောင်ရည် သင်တန်းများ ပေးရန်(ILOမှ အသိအမှတ်ပြု လက်မှတ်ရ သင်တန်းဆရာများ)
- ILO [Start and Improve Your Business \(SIYB\)](#) စီးပွားရေးစွမ်းဆောင်ရည် သင်တန်းအား ကြည့်ရန်
- <http://mtde.com.mm/en/myanmar-hospitality-professionals-association>
- မြန်မာနိုင်ငံ စားဖိုမှူးများ အသင်းwww.myanmarchefs.com
- ဟင်းချက်နည်း သင်တန်း
- ပညာရေးနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း သင်တန်း
- နားမကြားနှင့် မျက်မမြင် စားဖိုမှူးများအတွက် သင်တန်း (ရန်ကုန်)
- ငပလီမှ ရွက်ပုန်းသီး စားဖိုမှူးများကို ရန်ကုန်ရှိ အစားအသောက် ပြိုင်ပွဲများတွင် ပါဝင်ရန် ထောက်ပံ့ပေးခြင်း

- အခမဲ့ သင်တန်း
- ထောက်ပံ့ပေးသူများ ရှာဖွေရန် အကူအညီပေးခြင်း
- နိုင်ငံတွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာ ကွန်ယက်များမှ စားဖိုမှူးများနှင့် အလုပ်လုပ်ကိုင်စေခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံ ဧည့်လမ်းညွှန်များ အသင်းwww.myanmar tourist guides association.org

ငပလီတွင် ဒေသ၏ အကြောင်းအရာများ(သမိုင်း၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ တဲတွင်း လုပ်ငန်းနှင့် ရိုးရာစီးပွားရေး၊ ဘဝနေထိုင်မှု၊ အနုပညာနှင့် လက်မှုလုပ်ငန်း၊ အစားအစာ၊ အစရှိသည်)ကို ကောင်းစွာသိရှိသော ဒေသခံ ဧည့်လမ်းညွှန်များ ပို၍လိုအပ်သည်။ ယင်းတို့အတွက် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ခြင်းနှင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား လေ့ကျင့်ပေးရန် လိုအပ်သည်။

- ဒေသခံ/ဒေသတွင်း ဧည့်လမ်းညွှန်များအား ဒေသတွင်း သမိုင်းကြောင်း၊ ဒေသ ထုတ်ကုန်နှင့် ဒေသတွင်း အတွေ့အကြုံများ(ဥပမာ-အုန်းသီးခူးခြင်းနှင့် စားခြင်း၊ ပရိဘောဂနှင့် လက်မှုပညာ ပစ္စည်းများ ပြုလုပ်ခြင်း)နှင့် ထိတွေ့မှုများစေရန် လေ့ကျင့်မှုများ ပေးအပ်ရန်။

မြန်မာနိုင်ငံ တာဝန်ယူမှုရှိသော ခရီးသွားလုပ်ငန်း အဖွဲ့အစည်းwww.myanmar responsible tourism.org

- Hanns Seidel Foundation (HSF)နှင့် ပူးပေါင်း ထုတ်နုတ်ထားသော အိပ်ယာနှင့် မနက်စာ ဝန်ဆောင်မှု ပိုင်ရှင်များ လက်စွဲစာအုပ်
- အင်တာနက်ပေါ်မှ အရင်းအမြစ်များ<http://www.myanmarresponsibletourism.org/learning-resources/>
- အောက်ပါတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော ပညာပေးမှုနှင့် လေ့ကျင့်မှု အစီအစဉ်များ စီမံဆောင်ရွက်ပြီး ရေခဲပေးသည်။

- တာဝန်ယူမှုရှိသော ခရီးသွားလုပ်ငန်း
- တည်နေရာ စီမံခန့်ခွဲမှု
- ရိုးရာအမွေအနှစ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု စီမံခန့်ခွဲရေး
- အဖွဲ့အစည်း အခြေပြု ခရီးသွားလုပ်ငန်း
- ခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့် လူ့အခွင့်အရေး
- နည်းလမ်းများနှင့် ပူးပေါင်းပါဝင်သူများ ပါဝင်သည့် ဆွေးနွေးမှုများ

Hanns Seidel Foundation - အဖွဲ့အစည်း အခြေပြု ခရီးသွားလုပ်ငန်း

Hanns Seidel Foundationမှ Achim Munzက Shangri-Laမှ ကျွမ်းကျင်သူများက ဝန်ထမ်းများအား အရောင်းဝန်ဆောင်မှုများနှင့် ပတ်သတ်သော လေ့ကျင့်မှု ပေးခဲ့သည့် သံတောင်ကြီး အိပ်ယာနှင့် မနက်စာ ဝန်ဆောင်မှုအတွက် လေ့ကျင့်ရေး စီမံကိန်းကိုသရုပ်ပြခဲ့သည်။

ခရီးသွားလုပ်ငန်းတွင် အဖွဲ့အစည်း ပါဝင်ပတ်သတ်မှုကို အားပေးသော အခြားသော အရင်းအမြစ်များ

မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရမှ အဖွဲ့အစည်းပါဝင် ပတ်သတ်သော ခရီးသွားလုပ်ငန်း(CIT) မူဝါဒကို မွေးစားခဲ့သည်။

မြန်မာ [အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ခရီးသွားလုပ်ငန်း လက်ဖက်ရည်ဆိုင်](#) Facebookအဖွဲ့တွင် [အရင်းအမြစ် အချို့](#) ရှိပြီး စိတ်ပါဝင်စားသူ မည်သူမဆို ပါဝင်နိုင်သည်။

ခရီးသွားလုပ်ငန်း ပွင့်လင်းမြင်သာမှု www.tourismtransparency.org တွင် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်း အခြေပြု ခရီးသွားလုပ်ငန်း စီမံကိန်းများ ကွန်ယက်တစ်ခုကို ထိန်းသိမ်းထားပြီး ပုံမှန်တွေ့ဆုံမှုများနှင့် အသိပညာ ဖလှယ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဧည့်ဝတ်ကျောပွန်မှ ကဏ္ဍတွင် ရေရှည်တည်တံ့သော စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လမ်းညွှန် GIZ မှ ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွား ဝန်ကြီးဌာနနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ ခရီးသွားလုပ်ငန်း အဖွဲ့ချုပ်တို့နှင့်အတူ အင်းလေးကန် ဒေသရှိ ဟိုတယ်များအတွက် ရည်ရွယ် ထုတ်နှုတ်ထားခြင်းဖြစ်ပြီး ပိုမိုကျယ်ပြန့်စွာ အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ [အင်္ဂလိပ်၊ မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် ရရှိနိုင်ပါသည်။](#)

Chu Chu သို့ Kyut Kyut လူမှုရေး အဖွဲ့အစည်း (FaceBook: @KyutKyutmm) သည် ဒလ(ရန်ကုန်) အခြေစိုက် အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ပြီး ပလတ်စတစ် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများဖြင့် ပြုလုပ်သော ထုတ်ကုန်များ တီထွင်ထုတ်လုပ်သည်။

မသန်စွမ်းများအတွက် ပါဝင်ပတ်သက်နိုင်သော ခရီးသွားလုပ်ငန်း <https://www.facebook.com/AccessibleMyanmar/>

[CSR-D Guide for Businesses in Myanmar \(bilingual\)](#)

ကောက်ချက်ချမှုနှင့် အကြံပြုချက်များ

သုံးရက်ကြာ ဆွေးနွေးမှုများမှ ငပလီတွင် ရေရှည်တည်တံ့နိုင်သည့် ခရီးသွားလုပ်ငန်း ထူထောင်ရေးအတွက် အဓိက ဖြစ်လာနိုင်သော ပြဿနာများကို မီးမောင်းထိုးပြနိုင်ခဲ့သည်။ ယင်းတို့တွင် တူညီသော အကြောင်းခံများရှိနေသည်။

- ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သော စီစဉ်မှု မရှိခြင်း
- အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှု မရှိခြင်း
- ရေရှည်တည်တံ့ရေးကို သိမြင်မှု မရှိခြင်း

အခြားသော ကမ်းခြေ တည်နေရာများတွင် ခရီးသွားလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သတ်သော နိုင်ငံတကာမှ ကျွမ်းကျင်သူများ၏ ပါဝင်ကူညီမှုနှင့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲမှ ဆွေးနွေးမှုများမှ ငပလီတွင် ရေရှည်တည်တံ့မည့် စီမံခန့်ခွဲမှု ဖွံ့ဖြိုးလာရေးအတွက် ယင်းကိစ္စရပ်များကို ဖြေရှင်းနိုင်မည့် ထိရောက်သော နည်းလမ်းမှာ **တည်နေရာ စီမံခန့်ခွဲရေး အစီအစဉ်** ဖော်ဆောင်ရန်၊ နှင့် ငပလီနှင့် အခြားတည်နေရာများတွင် ယခုလက်ရှိ ဖွဲ့စည်းထားခြင်းမရှိသော ကဏ္ဍစုံနှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများ ပါဝင်သည့် **တည်နေရာ စီမံခန့်ခွဲရေး အဖွဲ့အစည်း**၏ ကိစ္စရပ်များ လမ်းညွှန်ဆောင်ရွက်ပေးရန် အကြံပြုခဲ့ကြသည်။

ယင်းကဲ့သို့ တည်နေရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အစီအစဉ်(မြန်မာနိုင်ငံတွင် အင်းလေးကန်တစ်ခုအတွက်သာ ရှိသည်)သည် ရခိုင်ပြည်နယ် အစိုးရမှ လက်ရှိရေးဆွဲထားသော လူမှု-စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးမှု အစီအစဉ်အား အထောက်အကူပြုနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး အောက်ပါ ကိစ္စရပ်များကိုပါ ဖြေရှင်းပေးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

- ငပလီမှ ရည်ရွယ်ထားသော ဈေးကွက် (ကျယ်ပြန့်သော ဈေးကွက်၊ ဖိမိခံ သို့မဟုတ် စပ်ကြား)
- မြေယာအသုံးပြုမှု၊ ဇုန်သတ်မှတ်ခြင်း၊ အဆောက်အဦအမြင့်နှင့် ပုံစံကန့်သတ်မှုများကဲ့သို့ အစီအစဉ်ချခြင်း
- သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်း (အထူးသဖြင့် ဒီရေတောများကဲ့သို့ ထိခိုက်လွယ်သော နေရာများ)၊ ရေထိန်းသိမ်းမှု၊ သိုလှောင်ခြင်းနှင့် အသုံးပြုခြင်း၊ ဖို့မြေများအပါအဝင် စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲခြင်း
- ကမ်းခြေမှ သဲများကို ထိန်းသိမ်းခြင်းအပါအဝင် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများ စံသတ်မှတ်ခြင်းနှင့် ကုန်ပစ္စည်းများ၏ အရင်းအမြစ်များ
- ငါးလုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သတ်သော ဝန်သယ်ဆောင်မှု နှုန်း
- လူ့စွမ်းအား ဖွံ့ဖြိုးရေး

ယင်းအစီအစဉ်မှ မြင့်မားသော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ကာကွယ်မှုများ ပေးနိုင်ရန် သေချာစွာ ဆောင်ရွက်ပြီး သဘာဝအရင်းအမြစ်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ ယင်းကို ငပလီဒေသတွင် ခရီးသွားလုပ်ငန်း တိုးတက်လာရန် ရည်ရွယ်သော အဆိုပြုချက်များ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေး သက်ရောက်မှုများကို သတ်မှတ်ရန်နှင့် လေ့လာနိုင်ရန် DMP ၏ တရားဝင်မဟာဗျူဟာမြောက် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် လေ့လာချက် (SEA သည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် သက်ရောက်မှု လေ့လာချက်၏ အခန်းခပ်တွင် အသစ်ပါဝင်သော လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခု ဖြစ်သည်)အတွက် စတင်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပြီး ယင်းလုပ်ငန်းစဉ်များကို သေချာစွာ စီမံခန့်ခွဲ၍ စောင့်ကြပ်ရမည်။ ယင်းကဲ့သို့ SEA သည် နေရာထိုင်ခင်းများ အပါအဝင် ခရီးသွားလုပ်ငန်း အခြေခံအဆောက်အအုံ၊ စီမံကိန်း တစ်ခုစီအတွက် လမ်းညွှန်ချက်များ ပေးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ငပလီတွင် ရေရှည်တည်တံ့နိုင်သော ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်အတွက် သတ်မှတ်ထားသော လိုအပ်ချက်အချို့သည် နိုင်ငံတော်အဆင့် လုပ်ဆောင်ချက်များ လိုအပ်သည်။ အထူးသဖြင့် မြေယာအသုံးချမှု အစီအစဉ်ချမှတ်ခြင်းနှင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများဖြစ်သည့် ကမ်းခြေဧရိယာရှိ ဟိုတယ်စံသတ်မှတ်မှု၊ ရေဆိုးတို့နှင့် ပတ်သတ်ပြီး ပိုမိုလေ့လာရန် လိုအပ်သည်။

မြို့နယ် အဖွဲ့အစည်းနှင့်ပူးပေါင်းပြီး ဟိုတယ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ငပလီ ကမ်းခြေ သာယာလှပရေး ကော်မတီတို့မှ အမှိုက်သယ်ယာဉ်များ ဝယ်ယူခြင်းကဲ့သို့သော အလွန်ကောင်းမွန်သည့် ဒေသတွင်း လုပ်ဆောင်မှုများမှာ စတင်နေပြီ ဖြစ်သည်။ ရေတိုကာလတွင် အကြံပြုထားသော ငပလီ ဒေသတွင်း လုပ်ဆောင်မှုအချို့တွင် ပတ်သတ်သော လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်သူများ၏ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများနှင့် ပွင့်လင်း မြင်သာမှု ရှိရေးသည် လိုအပ်သည်။ ယင်းတို့ကို ပါဝင်သူများ၏ ဦးစားပေးမှုများအလိုက် တုံ့ပြန်မှု ပုံစံများတွင် ဖော်ပြထားသည်။

- ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းများအား များပြားသော ခရီးသွားလုပ်ငန်း လုပ်ဆောင်မှု၏ ထိတ်လန့်ဖွယ် ပုံရိပ်များကို ပြသရန် လိုအပ်သည်။ စကားလုံးများသက်သက်ဖြင့် နားလည်အောင် အကူအညီပေးရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။
- ဒေသတွင် အုပ်ချုပ်ရေး အနေဖြင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့် အတူတကွ လုပ်ကိုင်၍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် ဆောင်ရွက်သင့်သည်။
- ဒေသခံများအတွက် တစ်ကိုယ်ရည်သန်ရှင်းရေးအတွက် လေ့ကျင့်မှုပေးရန်လိုအပ်ပြီး စားသောက်ဆိုင်များတွင် အချို့မျှ၏ ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများအကြောင့် သိရှိမှု မြင့်မားစေရန် လိုအပ်သည်။
- ဆွေးနွေးမှုပြီးလျှင် အကောင်အထည်ဖော်မှုများ ပိုမိုပြုလုပ်ရန်၊ စွန့်ပစ်ပစ္စည်း ပြဿနာသည် အဓိကကျသည်။
- ငပလီတွင် ဆွေးနွေးမှုများ/ အသိပညာမျှဝေမှု/နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီပေးမှုများ ပိုမိုပြုလုပ်သင့်သည်။
- တည်းခိုရိပ်သာများ နိုင်ငံခြားသား ဧည့်သည် လက်ခံနိုင်ရန် ခွင့်ပြုရန်။
- ငပလီတွင် အစီအစဉ်ချမှတ်ရေးအတွက် ပိုမိုပွင့်လင်းမြင်သာသော အချက်အလက်များ ရရှိရန်နှင့် လုပ်ဆောင်ချက်များ အစီအစဉ်ချမှတ်ရာတွင် ပိုမိုရှင်းလင်းစွာ သိရှိနိုင်ရန်နှင့် ဆွေးနွေးမှုများ ပိုမို ပြုလုပ်ရန်။
- ဟိုတယ်လုပ်ငန်းရှင်များ အနေဖြင့် အဖွဲ့အစည်းများအား လေ့ကျင့်မှုပေးရန်နှင့် အသိပညာမျှဝေရန်/ မိုးတွင်းကာလအတွင်း လေ့ကျင့်မှုဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်မှုများ ပိုမိုပြုလုပ်ရန် မျှော်လင့်ထားသည်။
- အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာနှင့် ခရီးသွားလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အသိပညာ လေ့ကျင့်မှုများ၊ ဆွေးနွေးမှုများ၊ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများနှင့် ဟောပြောပွဲများ မကြာခဏ ပြုလုပ်ပေးရန် လိုအပ်သည်။ ရေ၊ လျှပ်စစ်မီး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကဲ့သို့ အခြေခံအဆောက်အအုံများ လိုအပ်ပြီး ဒေသခံများ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အစိုးရ အစရှိသူများမှ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်သည်။
- လူတိုင်းသည် ငပလီ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အရေးပါသူများ ဖြစ်ကြသည်။
- မြပြင် ကျေးရွာသည် ယခုထိ သောက်သုံးရေသန့် မရရှိသေးပေ။ ယင်းကို မကြာမီ ဖြေရှင်းပေးရန် လိုအပ်သည်။

- အကြီးစား အစီအစဉ်များနှင့် မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှုတွင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိရန် လိုအပ်သည်။
- ငပလီကမ်းခြေ အမြဲတစေ သာယာလှပနေသည်ကို ကြည့်ရှုလိုသည်။ အားလုံး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည်။
- ငပလီရှိ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ကောင်းမွန်လာရန်နှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု ရှိရန်။
- မြေတားနံရံ/ဟိုတယ်နံရံများအတွက် ပြန်လည် စဉ်းစားရန်လိုအပ်သည်။ အထပ်မြင့်အဆောက်အဦများကို ခွင့်မပြုသင့်ပေ။
- ငပလီတွင် အိမ်ရာနှင့် မနက်စာဝန်ဆောင်မှုကို ခွင့်ပြုသင့်သည်။
- စွန့်ပစ်ပစ္စည်း ပြဿနာကို မြို့တော် စည်ပင်သာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီမှ သင့်လျော်စွာ စီမံခန့်ခွဲသင့်သည်။
- အရာရှိများနှင့် ပြဿနာများအကြောင်း ပြောဆိုခွင့် ရခွဲသည်။ ယင်းကို မကြာခဏ ပြုလုပ်သင့်သည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းများအား ပညာပေးခြင်းဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းသင့်သည်။

အကြံပြုထားသော လုပ်ဆောင်ရန် အချက်များ

ဟိုတယ်များသို့

- ဒေသတွင်း လေ့ကျင့်ရေး အားထုတ်မှုများ အဆင့်မြှင့်တင်ရန်
- ရေဆိုးနှင့် ရေအသုံးချမှု လျှော့ချရေးတို့ အပါအဝင် ရေရှည်တည်တံ့ရေး လက်တွေ့လုပ်ဆောင်မှုများ ကျင့်သုံးရန်
- ၂၀၁၄ ကမ်းရိုးတန်း ကမ်းခြေ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့် ဆောက်လုပ်ရေး စည်းမျဉ်းများအရ အဆောက်အဦအမြင့်များ၊ ကမ်းခြေနံရံများနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးအတွက် ကမ်းခြေမှ သဲအသုံးပြုခြင်းများနှင့် သက်ဆိုင်သော သတ်မှတ်ချက်များကို လိုက်နာရန်

ငပလီနှင့် သံတွဲ အထွေထွေရေးရာဌာန သို့

- ဥပဒေစိုးမိုးမှုနှင့် စောင့်ကြပ်မှုများကို တိုးမြှင့်ပြီး ကမ်းခြေသဲတူးခြင်းကို တားမြစ်၍ ဒဏ်ငွေများတိုးမြှင့်ကောက်ရန်
- ကမ်းခြေဧရိယာတွင်း အများပြည်သူ သွားလာနိုင်ရေးကို အကာအကွယ်ပေးရန် (ဥပမာ - ကမ်းခြေသို့ သွားရန် အများပြည်သူသွားရန် လမ်းငယ်များကို ထိန်းသိမ်းပေးခြင်းနှင့် သဘာဝ ချောင်းငယ်များ စီးဆင်းမှုကို အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဖယ်ရှားရန်)
- ငါးခြောက်လှန်းရန်အတွက် နေရာ သတ်မှတ်ပေးရန်
- မြေယာမှတ်ပုံတင်ခြင်းကို ပိုမိုကောင်းမွန်အောင် လုပ်ဆောင်ရန်
- ကျန်ရှိနေသေးသော မြေယာ အငြင်းပွားမှုများကို ဖြေရှင်းရန်

ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာနသို့

- ဥပဒေစိုးမိုးမှုနှင့် စောင့်ကြပ်မှုများကို တိုးမြှင့်ပြီး တရားမဝင် ငါးဖမ်းခြင်း အထူးသဖြင့် အဆိပ်ချွန်ခြင်းနှင့် ဒိုင်းနမိုက်ခွဲခြင်းများကို တားမြစ်ရန်

ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွား ဝန်ကြီးဌာနသို့

- နေရာထိုင်ခင်းများအတွက် လိုင်စင်လုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်ချက်များကို ရှင်းလင်းစေရန် လုပ်ဆောင်သင့်ပြီး လုံခြုံရေးနှင့် အခြားသော အဓိက ပြဿနာများကို အလေးထားသင့်သည်။ ဟိုတယ်နှင့် တည်းခိုခန်းများအတွက်

လိုင်စင်လုပ်ဆောင်ချက်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင်သာ သတ်မှတ်ပြီး တည်းခိုခန်းများအား ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း မပြုလုပ်ရန်နှင့် နိုင်ငံခြားသားများအားလက်ခံနိုင်ခြင်းမရှိခြင်းအား ပယ်ဖျက်ရန်ဖြစ်သည်။

ဒေသတွင်းအစိုးရ၊ အရပ်ဖက်လူ့အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့် ဆက်စပ်လုပ်ကိုင်နေသူများ

- သဲထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်း၊ တရားမဝင်နည်းလမ်းများဖြင့် ငါးဖမ်းနေမှုများနှင့် အမှိုက်စွန့်ပြစ်မှုများ အားအသိပညာပေးလုပ် ဆောင်ရန်နှင့် အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်လာသည့်လုပ်ဆောင်ချက်များဖြစ်ပေါ်လာစေရန်။ (လျှော့ချသုံးစွဲခြင်း၊ ပြန်လည်သုံးစွဲခြင်း၊ အသစ်တစ်ဖန်ပြန်လည်သုံးပြုခြင်း နှင့် Trash Heroတို့ပါဝင်သည်)

မြန်မာ့စီးပွားရေးကဏ္ဍတာဝန်ယူမှုရိုင်းအထောက်အကူပြုဌာန(MCRB)သည် ယူကေအခြေစိုက် IHRB နှင့် ဒိန်းမတ်လူ့အခွင့်အရေး အဖွဲ့ DIHRတို့ အကူအညီဖြင့် ၂၀၁၃ခုနှစ်တွင် ယူကေ၊ ဒိန်းမတ်၊ နော်ဝေ၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ နယ်သာလန်နှင့် အိုင်ယာလန်တို့အကူညီ ဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသည့် ရန်ကုန်အခြေစိုက် အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်။ တာဝန်ယူမှုရိုင်းပိုမိုရှိသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်ပြီး အသိပညာ၊ စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် စကားပိုင်းများဖန်တီးရန်အတွက် ထိရောက်မှုရှိပြီး တရားဝင်မှုရှိသောလမ်းကြောင်းတစ်ခုပေါ်ထွန်း လာစေရန်ရည်ရွယ်သည်။ တာဝန်ယူမှုရိုင်းသောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းဆိုသည်မှာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် မြန်မာနိုင်ငံနှင့်နိုင်ငံသား များ၏ ရေရှည်အကျိုးကိုစိတ်ဝင်စားပြီး လူမှုရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာတို့ကို နိုင်ငံတကာ စံချိန်စံနှုန်းများဖြင့် လုပ်ကိုင်ခြင်းကိုဆိုလိုပါသည်။

Hanns Seidel Foundation (HSF) သည် ဒီမိုကရေစီရေး၊ ငြိမ်းချမ်းရေး နှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးသည် ဟန်းဆိုင်ဒယ် ဖောင်ဒေးရှင်း ၏ ဆောင်ပုဒ် ဖြစ်သည်။ ဤ လုပ်ငန်းတာဝန်သည် ဂျာမနီနိုင်ငံသာမက၊ ဘာဗေးရီးယားပြည်နယ်အပြင် နိုင်ငံခြားအထိ ရည်ညွှန်းပေးသည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၁ ရက်နေ့ ဟန်းဆိုင်ဒယ် ဖောင်ဒေးရှင်း တည်ထောင်ပြီးကတည်းက နိုင်ငံရေးပညာပေး လုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သည်။ ခရစ်ယာန်အခြေခံမူများ အပေါ်တွင် အခြေခံသည့် ပညာပေး လုပ်ငန်းများသည် ဒီမိုကရေစီ နှင့် ပြည်သူ့ပညာရေးကို မြှင့်တင်ပေးရန် ရည်ရွယ်ပေးသည်။ လူတစ်ဦးချင်း ၏ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး အကန့်အသတ်မဲ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ ကိုယ်ပိုင် ဆုံးဖြတ်ခွင့်၊ လူမှုရေးတာဝန်ရှိမှုနှင့် စည်းလုံးညီညွတ်မှုတို့အပေါ် ဟန်းဆိုင်ဒယ် ဖောင်ဒေးရှင်း၏ နိုင်ငံရေးပညာပေး အစီအစဉ်က အခြေပြုသည်။ လူတစ်ဦးချင်း တာဝန်ယူရေး၊ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုရေး နှင့် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ တက်ကြွရေးတို့ ပိုမိုလိုအပ်လာခြင်းကြောင့် ဖောင်ဒေးရှင်း၏ လုပ်ငန်းများသည် ယခုအခါ ပိုမို အရေးပါလာသည်။ ပိုမို အဆက်အစပ် ရှိလာသည်။